

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2022. gada 11. maijā *

Ekonomikas un monetārā politika – Kredītiestāžu prudenciālā uzraudzība – ECB uzticētie īpašie uzraudzības uzdevumi – Būtiskas līdzdalības iegūšanas izvērtējums – Būtiskas līdzdalības iegūšanas atteikums – Atpakaļejoša spēka aizliegums – *Res judicata* spēks –
Transponējošo valsts tiesību normu piemērošana – Tiesības uz aizstāvību – Tiesības piekļūt lietas materiāliem – Tiesības tikt uzklausītam – Jauns pamats – Savienības tiesību pārkums –
Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā

Lietā T-913/16

Finanziaria d'investimento Fininvest SpA (Fininvest), Roma (Itālija),

Silvio Berlusconi, ar dzīvesvietu Romā,

ko pārstāv *R. Vaccarella, A. Di Porto, M. Carpinelli, A. Saccucci, B. Nascimbene, N. Ghedini* un *A. Baldaccini*, advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Centrālo banku (ECB), ko pārstāv *C. Hernández Saseta* un *G. Buono*, pārstāvji, kuriem palīdz *M. Lamandini*, advokāts,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *V. Di Bucci* un *A. Steiblyté*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kas pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt ECB 2016. gada 25. oktobra Lēmumu ECB/SSM/2016 – 7LVZJ6XRIE7VNZ4UBX81/4, ar kuru ECB nav atļāvusi *Fininvest* un *Silvio Berlusconi* iegūt līdzdalību kredītiestādē *Banca Mediolanum SpA*,

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

* Tiesvedības valoda – itāļu.

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Papasavs [*S. Papasavvas*], tiesneši E. Butidžidžs [*E. Buttigieg*], F. Šalīns [*F. Schalin*], M. Ž. Kosteira [*M. J. Costeira*] (referente) un A. Kornezovs [*A. Kornezov*],

sekretāre: M. Nunjesa Ruisa [*M. Nuñez Ruiz*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2021. gada 16. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

- 1 *Finanziaria d'investimento Fininvest SpA (Fininvest)* ir saskaņā ar Itālijas tiesībām dibināta holdinga sabiedrība, kurā Silvio Berlusconi pieder 61,21 % kapitāldaļu, pamatojoties uz līdzdalību četrās sabiedrībās, kas dibinātas saskaņā ar Itālijas tiesībām.
- 2 *Mediolanum* bija biržā kotēta jaukta finanšu holdinga sabiedrība, kurai līdz 2015. gada 30. decembrim pilnībā piederēja *Banca Mediolanum SpA* kapitāls.
- 3 *Fininvest* piederēja 30,1 % *Mediolanum* pamatkapitāla un *Fin. Prog. Italia* piederēja 26,5 % šīs sabiedrības pamatkapitāla.
- 4 Pēc tam, kad stājās spēkā 2014. gada 4. marta *decreto legislativo n° 53 – Attuazione della direttiva 2011/89/UE, che modifica le direttive 98/78/CE, 2002/87/CE, 2006/48/CE e 2009/138/CE, per quanto concerne la vigilanza supplementare sulle imprese finanziarie appartenenti a un conglomerato finanziario* (Likumdošanas dekrēts Nr. 53, ar kuru īsteno Direktīvu 2011/89/ES, ar ko attiecībā uz finanšu konglomerātā esošo finanšu sabiedrību papildu uzraudzību groza Direktīvu 98/78/EK, 2002/87/EK, 2006/48/EK un 2009/138/EK) (*GURI* Nr. 76, 2014. gada 1. aprīlis, 1790. lpp.), *Banca d'Italia* (Itālijas Banka) uzsāka procedūru, lai novērtētu prasītājus – *Fininvest* un S. Berlusconi – kā jauktu finanšu pārvaldītājsabiedrību kvalificētos akcionārus.
- 5 Ar 2014. gada 7. oktobra lēmumu Itālijas Banka atzina, ka S. Berlusconi vairs neatbilst nosacījumam par labu reputāciju, kas paredzēts 1998. gada 18. marta *decreto ministeriale n°144 – regolamento recante norme per l'individuazione dei requisiti di onorabilità dei partecipanti al capitale sociale delle banche e fissazione della soglia rilevante* (Ministrijas dekrēts Nr. 144, ar ko paredz noteikumus par prasībām banku kapitāldaļu īpašnieku reputācijai un attiecīgā prasību slietīgnā noteikšanu) (*GURI* Nr. 109, 1998. gada 13. maijs, 101. lpp., turpmāk tekstā – “Ministrijas dekrēts Nr. 144”), jo pēc *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) 2013. gada 1. augusta sprieduma Nr. 35729/13 viņš tika galīgi notiesāts par krāpšanu nodokļu jomā (turpmāk tekstā – “2014. gada 7. oktobra lēmums”).
- 6 Šā iemesla dēļ Itālijas Banka, pirmkārt, uzdeva apturēt prasītāju balsstiesības un atsavināt to *Mediolanum* kapitāldaļas, kas pārsniedz 9,99 %, un, otrkārt, noraidīja prasītāju lūgumu atļaut tiem iegūt būtisku līdzdalību.

- 7 Prasītāji 2014. gada 7. oktobra lēmumu apstrīdēja *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija), kura ar 2015. gada 5. jūnija spriedumu prasību noraidīja.
- 8 2015. gada 30. decembrī, veicot apgriezto apvienošanās operāciju, *Mediolanum* pārņēma tās meitasuzņēmums *Banca Mediolanum*.
- 9 2016. gada 3. martā *Consiglio di Stato* (Valsts padome, Itālija) apmierināja prasītāju apelācijas sūdzību par *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa) spriedumu un atcēla 2014. gada 7. oktobra lēmumu.
- 10 Pēc šī sprieduma 8. punktā minētās apvienošanās un 9. punktā minētā *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma Itālijas Banka un Eiropas Centrālā banka (ECB) atzina, ka saistībā ar šo būtisko līdzdalību ir nepieciešams jauns atļaujas pieprasījums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV 2013, L 176, 338. lpp.), 19. un turpmākajiem pantiem, kā arī ar 1993. gada 1. septembra *decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia* (Likumdošanas dekrēts Nr. 385 – Konsolidētais banku un kredītiestāžu darbības likums (*GURI* kārtējais pielikums Nr. 230, 1993. gada 30. septembris, turpmāk tekstā – “*TUB*”), kas grozīts ar 2015. gada 12. maija *decreto legislativo n°72* (Likumdošanas dekrēts Nr. 72).
- 11 Itālijas Banka 2016. gada 14. jūlija vēstulē aicināja *Fininvest* 15 dienu laikā iesniegt pieteikumu atļaujas saņemšanai, lai varētu iegūt būtisku līdzdalību. Tā kā nekāds pieteikums noteiktajā termiņā netika iesniegts, Itālijas Banka 2016. gada 3. augustā nolēma uzsākt *ex officio* administratīvo procedūru pret *Fininvest*, pēc kuras saskaņā ar 15. panta 2. punktu Padomes Regulā (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņām, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV 2013, L 287, 63. lpp.), tā nosūtīja ECB ar 2016. gada 23. septembri datētu lēmuma priekšlikumu, kurā bija sniegts nelabvēlīgs atzinums par attiecīgās līdzdalības *Banca Mediolanum* ieguvēju labo reputāciju un aicinājums ECB iebilst pret līdzdalības iegūšanu.
- 12 Ar 2016. gada 25. oktobra Lēmumu ECB/SSM/2016 – 7LVZJ6XRIE7VNZ4UBX81/4 ECB iebilda pret prasītāju veikto *Banca Mediolanum* būtiskas līdzdalības iegūšanu, pamatojoties uz to, ka prasītāji neatbilda prasībai par labu reputāciju un ka pastāv nopietnas šaubas par viņu spēju nākotnē nodrošināt šīs finanšu iestādes pārdomātu un piesardzīgu pārvaldību (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).
- 13 Konkrēti, ECB saskaņā ar *TUB* 19. un 25. pantu un Ministrijas dekrēta Nr. 144, ar ko transponēta Direktīva 2013/36, 1. pantu, atzina, ka, ņemot vērā to, ka S. Berlusconi, kas bija *Fininvest* lielākais akcionārs un faktiskais īpašnieks, bija netiešais *Banca Mediolanum* akciju daļas ieguvējs un ka viņš bija galīgi notiesāts ar četru gadu brīvības atņemšanas sodu par krāpšanu nodokļu jomā, nebija izpildīta prasība par labu reputāciju, kas ir izvirzīta būtiskas līdzdalības ieguvējiem transponētās Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Tā arī pamatojās uz to, ka S. Berlusconi ir izdarījis citus pārkāpumus un ka viņš, tāpat kā citi *Fininvest* vadības struktūru locekļi, ir bijis sodīts.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 14 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2016. gada 23. decembrī, prasītāji cēla šo prasību.
- 15 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 19. aprīlī, Eiropas Komisija lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā ECB prasījumu atbalstam.
- 16 Ar 2017. gada 28. aprīļa vēstuli prasītāji saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 69. panta a) punktu iesniedza pieteikumu par tiesvedības apturēšanu, par kuru ECB iesniedza savus apsvērumus.
- 17 Ar 2017. gada 15. jūnija lēmumu Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētājs atļāva Komisijai iestāties lietā, lai atbalstītu ECB prasījumus. Tajā pašā dienā viņš nolēma neapturēt tiesvedību.
- 18 Pēc otrās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa atbilstoši Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.
- 19 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma uzsākt tiesvedības mutvārdu daļu un Reglamenta 89. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros aicināja lietas dalībniekus iesniegt savus apsvērumus par iespējamām sekām, kas attiecībā uz šo lietu izriet no 2018. gada 19. decembra sprieduma lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023). Lietas dalībnieki uz šo lūgumu atbildēja noteiktajā termiņā.
- 20 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 21. janvārī, prasītāji ir iesnieguši jaunus prasības pamatus saskaņā ar Reglamenta 84. pantu, par kuriem ECB un Komisija puda to apsvērumus.
- 21 Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 7. maija lēmumu izskatāmā lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas otrajā palātā paplašinātā sastāvā.
- 22 Pēc tiesneša B. Berkes [*B. Berke*] nāves 2021. gada 1. augustā šī lieta ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2021. gada 12. augusta lēmumu tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas devītajā palātā paplašinātā sastāvā.
- 23 Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2021. gada 12. augusta lēmumu iztiesāšanas sastāva papildināšanai tika norīkots jauns tiesnesis piesēdētājs un palātas priekšsēdētājs.
- 24 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
  - atcelt apstrīdēto lēmumu;
  - piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 25 ECB un Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
  - prasību noraidīt;
  - piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

- 26 Prasības pamatošanai prasītāji ir izvirzījuši desmit pamatus.
- 27 Pirmais pamats pēc būtības ir balstīts uz LES 4. panta 1. punkta, 5. panta 2. punkta un 13. panta 2. punkta, LESD 127. panta 6. punkta, Regulas Nr. 1024/2013 1. panta 5. punkta, 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 15. panta, ECB Regulas (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru ECB sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (OV 2014, L 141, 1. lpp.), 86. un 87. panta, kā arī Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta pārkāpumu, uz tiesību kļūdu un pilnvaru nepareizu izmantošanu, jo ECB esot piemērojusi šos noteikumus personām, kurām jau piederēja būtiska līdzdalība. Ar otro pamatu iebildes veidā tiek apgalvots, ka Direktīva 2013/36 ir prettiesiska, ņemot vērā atvasināto tiesību aktu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu. Ar trešo pamatu tiek apgalvots, ka ir pārkāpti tiesiskās drošības un *res judicata* spēka principi, kas saistīti ar *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedumu. Ar ceturto pamatu pēc būtības tiek apgalvots, ka ir pārkāpts Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkts, Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 4. punkts un vispārējie tiesiskuma, tiesiskās drošības un paredzamības principi. Ar piekto pamatu tiek apgalvots, ka ECB nav izvērtējusi un pamatojusi potenciālā ieguvēja iespējamās ietekmes uz attiecīgo kredītiestādi kritēriju Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta izpratnē. Ar sesto pamatu tiek apgalvots, ka ir pārkāpts samērīguma princips un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 16. un 17. pants. Septītais pamats ir par tiesību uz aizstāvību un tiesību piekļūt lietas materiāliem pārkāpumu. Ar astoto pamatu iebildes veidā tiek apgalvots Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punkta prettiesiskums, kurā ir paredzēts, ka attiecīgajām personām ir trīs dienu termiņš, lai iesniegtu rakstveida apsvērumus par elementiem, uz kuriem ir balstīts ECB turpmākais lēmums. Ar deviņo pamatu pēc būtības tiek apgalvots, ka Itālijas Bankas pieņemtie sagatavojošie akti ir prettiesiski. Ar desmito pamatu iebildes veidā tiek apgalvots, ka Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkts un 15. pants ir prettiesiski, jo tie nav saderīgi ar tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

Par pirmo pamatu, kurš pēc būtības ir balstīts uz LES 4. panta 1. punkta, 5. panta 2. punkta un 13. panta 2. punkta, LESD 127. panta 6. punkta, Regulas Nr. 1024/2013 1. panta 5. punkta, 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 15. panta, ECB Regulas Nr. 468/2014 86. un 87. panta, kā arī Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta pārkāpumu, uz tiesību kļūdu un pilnvaru nepareizu izmantošanu

- 28 Prasītāji būtībā apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunā Regulas Nr. 1024/2013 15. panta 3. punktam un Direktīvas 2013/36 22. un 23. pantam, jo ECB kvalificēja apvienošanu, pievienojot *Mediolanum Banca Mediolanum*, kā būtiskas līdzdalības iegūšanu šo noteikumu izpratnē. Tie uzskata, ka šie noteikumi attiecas tikai uz gadījumiem, kad ir potenciālais ieguvējs un plāns iegūt būtisku līdzdalību, nevis uz gadījumiem, kad attiecīgajām fiziskajām vai juridiskajām personām jau pieder būtiska līdzdalība.
- 29 Prasītāji arī apgalvo, ka šajā lietā tie jau pirms attiecīgās apvienošanās formāli un faktiski bija *Banca Mediolanum* būtiskās līdzdalības īpašnieki, un no tā tie secina, ka ECB nevarēja uzsākt procedūru, kuras rezultātā tika pieņemts apstrīdētais lēmums. Turklāt prasītāji apgalvo, ka pilnvaras, kas ECB piešķirtas ar Līgumiem, un konkrētie uzdevumi, kas tai uzticēti ar Regulu Nr. 1024/2013 un Regulu Nr. 468/2014, neļāva tai veikt jau esošas kredītiestādes būtiskas līdzdalības izvērtējumu, bet tikai iebilst vai neiebilst pret potenciālu iegādi.
- 30 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.

- 31 Šajā ziņā jāatzīmē, ka Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir paredzēts, ka tikai ECB ir kompetenta veikt uzdevumu “izvērtēt paziņojumus par kredītiestāžu būtiskas līdzdalības iegūšanu un atsavināšanu – izņemot banku noregulējuma gadījumu – saskaņā ar 15. pantu” minētajā regulā.
- 32 Regulas Nr. 1024/2013 15. panta 3. punktā savukārt ir noteikts, ka lēmumu par to, vai izteikt iebildumus pret minētās līdzdalības iegūšanu, ECB pieņem, pamatojoties uz attiecīgajos Savienības tiesību aktos izklāstītajiem kritērijiem, un saskaņā ar minētajos tiesību aktos noteiktajām procedūrām un vērtēšanas termiņiem.
- 33 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkta pirmo teikumu “lai veiktu ar šo regulu uzticētos uzdevumus un ar mērķi nodrošināt augstus uzraudzības standartus, ECB piemēro visus attiecīgos Savienības tiesību aktus, un gadījumos, kad Savienības tiesību akti ir direktīvas, – valsts tiesību aktus, kas transponē šīs direktīvas”.
- 34 No tā izriet, ka ECB tās uzdevumu veikšanai ir jāpiemēro Regulas Nr. 1024/2013 noteikumi un valsts tiesību aktu noteikumi, ar kuriem transponēta Direktīva 2013/36, lasot tos šīs direktīvas kontekstā (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2018. gada 24. aprīlis, *Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence u.c./ECB*, no T-133/16 līdz T-136/16, EU:T:2018:219, 47.–50. punkts).
- 35 Būtiskas līdzdalības iegūšanas izvērtējuma procedūra ir noteikta Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā, Regulas Nr. 468/2014 85.–87. pantā un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktā. Minētajos noteikumos ir paredzēts pienākums jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, pieņemot lēmumu tieši vai netieši iegādāties būtisku līdzdalību kredītiestādē vai palielināt šādu būtisku līdzdalību, tās kredītiestādes, kurā tā vēlas iegādāties vai palielināt būtisku līdzdalību, kompetentajām iestādēm vispirms rakstveidā paziņot par iegādi, norādot plānotās līdzdalības apjomu un būtisko informāciju, kā precizēts saskaņā ar minētās direktīvas 23. panta 4. punktu.
- 36 *TUB*, kurā grozījumi izdarīti ar Likumdošanas dekrētu Nr. 72, ar kuru Itālijas tiesībās tika transponēts Direktīvas 2013/36 saturs, 19. pantā Itālijas Bankai ir piešķirtas pilnvaras izsniegt atļaujas būtiskas līdzdalības iegūšanai finanšu iestādēs. *TUB* 19. panta 5. punktā turklāt ir precizēts, ka šīs atļaujas izsniedz, ja “ir izpildīti nosacījumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu bankas pārdomātu un piesardzīgu pārvaldību, izvērtējot potenciālā līdzdalības ieguvēja atbilstību un līdzdalības iegūšanas projekta finansiālo stabilitāti saskaņā ar šādiem kritērijiem: potenciālā līdzdalības ieguvēja reputācija [*TUB*] 25. panta izpratnē”.
- 37 *TUB* 25. panta “Līdzdalība kapitālā” 1. punktā ir precizēts, ka *TUB* 19. pantā minēto kapitāldaļu īpašniekiem ir jābūt labai reputācijai un jāatbilst kritērijiem attiecībā uz zināšanām un godprātību, lai nodrošinātu bankas pārdomātu un piesardzīgu pārvaldību.
- 38 Likumdošanas dekrēta Nr. 72 2. panta 8. punktā kā pārejas posma noteikumā ir paredzēts, ka turpina piemērot noteikumus par prasībām attiecībā uz finanšu iestāžu kapitāldaļu turētāju labu reputāciju, kas bija spēkā pirms šī dekrēta pieņemšanas.
- 39 Attiecīgie noteikumi bija ietverti Ministrijas dekrētā Nr. 144, kura 1. pantā ir precizēti notiesājošie spriedumi, kas negatīvi ietekmē personas reputāciju, padarot šo personu neatbilstošu šīm prasībām.

- 40 Ministrijas dekrēta Nr. 144 2. pantā kā pārejas posma noteikumā ir paredzēts, ka “attiecībā uz tiem bankas kapitāldaļu īpašniekiem, kas tādi ir bijuši šī dekrēta spēkā stāšanās dienā, šī dekrēta 1. pantā noteikto prasību, kuras nebija ietvertas agrākajās tiesību normās, neizpilde neskar tiem iepriekš piederējušo līdzdalības daļu, ja tās iegāde notikusi pirms minētā datuma”.
- 41 Attiecībā uz jauktām finanšu holdinga sabiedrībām *TUB* 63. pantā, kas pieņemts atbilstoši Direktīvas 2013/36 119. pantam, to kvalificētajiem akcionāriem bija noteikti tādi paši pienākumi kā banku iestāžu kvalificētajiem akcionāriem.
- 42 Pirmā pamata analīze nozīmē, ka ir jāizvērtē, vai, kā apgalvo prasītāji, ECB ir kļūdaini uzskatījusi, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 15. pantu un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktu, kā arī Itālijas tiesībām, kas pieņemtas, lai transponētu šo tiesību normu, attiecīgās apvienošanās un 2016. gada 3. marta *Consiglio di Stato* (Valsts padome) sprieduma, ar kuru cita starpā tika atcelts balsstiesību ierobežojums, kas bija saistīts ar to līdzdalību, un to *Mediolanum* kapitāldaļu atsavināšana, kas pārsniedza 9,99 %, rezultātā tie bija ieguvuši būtisku līdzdalību.
- 43 Lai veiktu šo pārbaudi, pirmkārt, ir jāinterpretē jēdziens “būtiskas līdzdalības iegūšana” un, otrkārt, ir jāizvērtē, vai ir bijusi tiesiska ECB veiktā apvienošanās darījuma kvalifikācija par būtiskas līdzdalības iegūšanu Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta, kā tas transponēts valsts tiesībās, izpratnē.

Par būtiskas līdzdalības iegūšanas jēdziena Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta izpratnē interpretāciju

- 44 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa prasībām izriet, ka Savienības tiesību normas formulējums, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās nozīmi un tvērumu, parasti visā Savienībā ir interpretējams autonomi un vienveidīgi (skat. spriedumu, 2013. gada 5. decembris, *Vapenik*, C-508/12, EU:C:2013:790, 23. punkts un tajā minētā judikatūra; spriedumu, 2019. gada 11. aprīlis, *Tarola*, C-483/17, EU:C:2019:309, 36. punkts).
- 45 Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā un Direktīvas 2013/36 22. pantā nav ietverta tieša norāde uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu būtiskas līdzdalības iegūšanas jēdziena nozīmi un tvērumu.
- 46 Tiesa, Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, lai veiktu ar šo regulu uzticētos uzdevumus un ar mērķi nodrošināt augstus uzraudzības standartus, ECB piemēro visus attiecīgos Savienības tiesību aktus, un gadījumos, kad Savienības tiesību akti ir direktīvas, – valsts tiesību aktus, ar kuriem transponētas šīs direktīvas. Ja attiecīgie Savienības tiesību akti ir regulas un ja ar šīm regulām šobrīd ir skaidri piešķirtas iespējas dalībvalstīm, ECB piemēro arī tos valsts tiesību aktus, ar kuriem minētās iespējas īsteno.
- 47 Tomēr, lai gan šajā noteikumā ir ietverta vispārēja atsauce uz valsts tiesību aktiem, kas pieņemti attiecīgo Savienības tiesību normu īstenošanai, to nevar saprast kā skaidru atsauci uz dalībvalstu tiesību aktiem šī sprieduma 44. punktā minētās judikatūras izpratnē, lai interpretētu būtiskas līdzdalības iegūšanas jēdzienu.
- 48 Proti, ja būtiskas līdzdalības iegūšanas izvērtējuma piemērojamība būtu atkarīga no šā jēdziena interpretācijas valsts tiesību aktos, tiktu apšaubīts šā izvērtējuma obligātais raksturs.

- 49 Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta piemērošanas vajadzībām minētais jēdziens ir uzskatāms par autonomu Savienības tiesību jēdzienu, kas jāinterpretē vienveidīgi visās dalībvalstīs (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2019. gada 14. novembris, *State Street Bank International*, C-255/18, EU:C:2019:967, 33. punkts).
- 50 Otrkārt, tā kā Savienības tiesībās nav šī jēdziena definīcijas, saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tas ir jānosaka, ņemot vērā vispārīgo kontekstu, kurā tas tiek lietots, un atbilstoši tā ierastajai nozīmei ikdienas valodā. Turklāt, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā mērķi, kādi ir attiecīgajam tiesiskajam regulējumam, un tā lietderīgā iedarbība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 13. decembris, *BLV Wohn- und Gewerbebau*, C-395/11, EU:C:2012:799, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Šajā ziņā jānorāda, ka vērtspapīru vai kapitāldaļu iegādes jēdziens tā vispārpieņemtajā nozīmē neaprobežojas tikai ar skaidras naudas darījumiem, bet var ietvert dažāda veida darījumus, piemēram, nākotnes vai iespēju darījumus vai darījumus, kas ietver akciju maiņu pret citiem aktīviem.
- 52 Turpinājumā – attiecībā uz kontekstu, kurā iekļaujas būtiskas līdzdalības iegūšanas atļaujas procedūra, un tās mērķiem, ir jāatgādina, kā precizēts Regulas Nr. 1024/2013 22. apsvērumā, ka jebkura jauna īpašnieka piemērotības novērtējums pirms kredītiestādes nozīmīgas akciju daļas iegādes ir neatsverams instruments, lai nodrošinātu kredītiestādes īpašnieku pastāvīgu piemērotību un finanšu stabilitāti.
- 53 Turklāt no Regulas Nr. 1024/2013 23. apsvēruma izriet, ka atbilstība Savienības noteikumiem, ar kuriem kredītiestādēm noteikta prasība par noteiktu kapitāla līmeni, lai nodrošinātos pret risku, kas raksturīgs kredītiestāžu darbībai, prasība mazināt riska darījumu apmēru ar atsevišķiem darījuma partneriem, prasība publiski atklāt informāciju par kredītiestādes finanšu situāciju, prasība par pietiekamu daudzumu likvīdu aktīvu kredītiestādes rīcībā, lai ļautu izturēt tirgus spriedzes situācijas, un prasība samazināt sviru ir priekšnoteikums kredītiestādes prudenciālajai stabilitātei. Tomēr šo noteikumu ievērošana ir cieši saistīta arī ar kredītiestāžu īpašnieku un personu, kas plāno iegūt būtisku līdzdalību šādā iestādē, piemērojamību.
- 54 Visbeidzot, Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā ir precizēts, ka atļaujas piešķiršanas procedūras mērķis būtiskas līdzdalības iegūšanai kredītiestādēs ir nodrošināt tās iestādes, kurā plānots iegūt līdzdalību, stabilu un piesardzīgu pārvaldību, kā arī potenciālā līdzdalības ieguvēja piemērotību un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālo stabilitāti, ņemot vērā potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamo ietekmi uz šo kredītiestādi.
- 55 Tādējādi, pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, ņemot vērā kontekstu, kādā ieļaujas būtiskas līdzdalības iegūšanas atļaujas procedūra, kā arī tās mērķus, šis jēdziens nevar tikt interpretēts šauri un attiecināts tikai uz gadījumiem, kad līdzdalība tiek iegūta, iegādājoties akcijas tirgū, un izslēgt citus darījuma veidus, kas ļauj personām iegūt būtisku līdzdalību, piemēram, akciju maiņu.
- 56 Proti, šāda šaura interpretācija ļautu apiet izvērtējuma procedūru, un tādējādi daži būtiskas līdzdalības iegūšanas veidi nonāktu ārpus ECB kontroles, apdraudot šo mērķu īstenošanu.
- 57 Turklāt no Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka būtiskas līdzdalības iegūšanas kredītiestādē izvērtējuma procedūra attiecas gan uz tiešu, gan netiešu iegūšanu. Tādējādi, ja konkrēta darījuma gaitā netieša būtiska līdzdalība kļūst par tiešu vai ja mainās šīs būtiskās līdzdalības netiešās kontroles pakāpe, jo īpaši, ja līdzdalība, kas netieši pieder divām

sabiedrībām, kļūst par tādu, kas netieši pieder vienai sabiedrībai, mainās pati būtiskas līdzdalības juridiskā struktūra, tāpēc šāds darījums ir jāuzskata par būtiskas līdzdalības iegūšanu šīs normas izpratnē. Jebkurš cits risinājums varētu apdraudēt Savienības tiesiskā regulējuma mērķus, kas izklāstīti šī sprieduma 52.–56. punktā.

- 58 Treškārt, ņemot vērā Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta un 23. panta 1. punkta formulējumu, to kontekstu un mērķus, būtiskas līdzdalības iegūšanas atļaujas procedūras piemērojamību konkrētam darījumam nevar pakļaut nosacījumam, ka mainās iespējamā ietekme, kas būtiskas līdzdalības ieguvējiem varētu būt uz kredītiestādi, kura ir šā darījuma mērķis.
- 59 Proti, no Direktīvas 2013/36 23. panta “Novērtēšanas kritēriji” 1. punkta izriet, ka potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamā ietekme uz attiecīgo kredītiestādi ir viens no faktoriem, kas ir jāņem vērā vienīgi, lai novērtētu šī kandidāta atbilstību un plānotās iegūšanas finansiālo pamatotību. Turpretim šis faktors nav minēts šīs direktīvas 22. panta 1. punktā, kurā ir reglamentēta paziņošana par būtiskas līdzdalības iegūšanu. Tāpēc minētais faktors nav būtisks, lai klasificētu darījumu kā būtiskas līdzdalības iegūšanu.
- 60 Līdz ar to, pretēji tam, ko būtībā apgalvo prasītāji, būtiskas līdzdalības iegūšanas atļaujas procedūras piemērojamība nav atkarīga no iespējamās ietekmes, ko potenciālais līdzdalības ieguvējs var īstenot kredītiestādē, izmaiņām.
- 61 Ceturtkārt, prasītāji apgalvo, ka Direktīvas 2013/36 22. un 23. pants ir jāinterpretē šauri, attiecinot tos tikai uz iespējamu būtiskas līdzdalības iegūšanu kredītiestādēs. To ieskatā īpašajiem uzdevumiem LESD 127. panta 6. punkta izpratnē, kas ar Regulu Nr. 1024/2013 nodoti ECB, būtu jāietver tikai uzdevums iebilst vai neiebilst pret iespējamu līdzdalības iegūšanu. Turklāt, piešķirot ECB pilnvaras izvērtēt paziņojumus par būtiskas līdzdalības iegūšanu pat attiecībā uz mazāk nozīmīgām kredītiestādēm kā, piemēram, *Banca Mediolanum*, tiktu pieļauts izņēmums no vispārējā kredītiestāžu nozīmīguma kritērija, uz kura balstās pilnvaru sadalījums starp ECB un valstu uzraudzības iestādēm.
- 62 Tomēr būtiskas līdzdalības iegūšanas izvērtējuma procedūras mērķi nozīmē, ka noteikumi, kas paredz šo procedūru, nav jāinterpretē šauri.
- 63 Jāatzīst, ka Regulas 1024/2013 15. pantā un Direktīvas 2013/36 22. pantā ir paredzēta būtiskas līdzdalības iegūšanas kredītiestādēs *ex ante* kontrole, tāpēc šo noteikumu formulējumā ir atsauce uz “ierosināto” vai “plānoto” līdzdalības iegūšanu un “potenciālo ieguvēju”. Tomēr šos noteikumus nevar interpretēt tādējādi, ka tie nav piemērojami darījumiem, kurus var kvalificēt kā būtiskas līdzdalības iegūšanu, tikai tāpēc, ka šāds darījums jau ir veikts, pircējiem neinformējot kompetentās iestādes un nesagaidot to atļauju. Šāda interpretācija patiešām liegtu iepriekš minētajiem noteikumiem jebkādu lietderīgo iedarbību un apdraudētu to mērķi.
- 64 Turklāt no Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta, 6. panta 4. punkta un 15. panta izriet, ka Savienības likumdevējs ir piešķīris ECB ekskluzīvu kompetenci izvērtēt būtiskas līdzdalības iegūšanu visās kredītiestādēs. Tāpēc šo kompetenci nevar uzskatīt par izņēmumu no vispārējā kredītiestāžu nozīmīguma kritērija.
- 65 Piektkārt, prasītāji apgalvo, ka ECB veiktā Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta interpretācija ir pretrunā LESD 127. panta 6. punktam, kurā ir izslēgta iespēja uzticēt šai iestādei uzdevumus, kas saistīti ar apdrošināšanas sabiedrību prudenciālo uzraudzību.

66 Tomēr attiecīgo noteikumu mērķus nevarētu sasniegt, ja tikai tas vien, ka kredītiestāde veic arī apdrošināšanas darbības, izraisītu to, ka tā tiktu izslēgta no ECB uzraudzības.

67 Līdz ar to attiecīgā izvērtējuma procedūra ir piemērojama būtiskas līdzdalības iegūšanai kredītiestādē neatkarīgi no tā, vai tā veic arī apdrošināšanas darbību, un ECB šajā ziņā nav pieļāvusi tiesību kļūdu.

Par apvienošanās, kas tika veikta, "Mediolanum" pievienojot "Banca Mediolanum", kvalificēšanu par būtiskas līdzdalības iegūšanu Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta, kā arī no šīs tiesību normas transponēšanas izrietošo Itālijas tiesību aktu izpratnē

68 Ir jānoskaidro, vai, kā apgalvo prasītāji, ECB kļūdaini uzskatīja, ka pēc apvienošanās, kas tika veikta, *Mediolanum* pievienojot *Banca Mediolanum*, un pēc *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma prasītāji bija ieguvuši būtisku līdzdalību Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punkta, kā arī no šīs tiesību normas transponēšanas izrietošo Itālijas tiesību aktu izpratnē.

69 Šajā ziņā ir vispārzināms, ka apvienošanās, kas tika veikta, *Mediolanum* pievienojot *Banca Mediolanum*, izpaudās kā akciju maiņa, kuras dēļ *Fininvest* juridiski ieguva *Banca Mediolanum* akcijas, lai gan pirms apvienošanās tam nepiederēja nekādas akcijas.

70 Proti, pirms apvienošanās un 2014. gada 7. oktobra lēmuma, ar kuru Itālijas Banka apturēja prasītāju balsstiesības un lika tiem atsavināt to *Mediolanum* akcijas, kas pārsniedza 9,99 %, *Fininvest* un S. Berlusconi ar pēdējā minētā starpniecību piederēja 30,16 % *Mediolanum* akciju, kurai savukārt pilnībā piederēja *Banca Mediolanum* akcijas.

71 Tā kā balsstiesību daļa, ko *Fininvest* varēja netieši izmantot ar *Mediolanum* starpniecību, bija lielāka par Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktā noteikto 20 % sliekšni, *Fininvest* un līdz ar to S. Berlusconi, kā tie paši apgalvo, netieši piederēja būtiska līdzdalība *Banca Mediolanum*.

72 Pēc 2014. gada 7. oktobra lēmuma, ar kuru Itālijas Banka apturēja prasītāju balsstiesības, atteicās izsniegt atļauju, kas ļautu tiem iegūt būtisku līdzdalību *Mediolanum*, un lika tiem atsavināt to *Mediolanum* akcijas, kuras pārsniedza 9,99 %, prasītāju netiešā līdzdalība vairs nebija uzskatāma par būtisku līdzdalību.

73 Pēc 2015. gada 30. decembrī notikušās apvienošanās, kas tika veikta, *Mediolanum* pievienojot *Banca Mediolanum*, *Fininvest* kļuva par tiešo 9,99 % *Banca Mediolanum* akciju īpašnieku.

74 *Fininvest*, kurš ir galvenais ieguvējs attiecīgajā darījumā un kura netiešais vairākuma akcionārs ir S. Berlusconi, pirms apgrieztās apvienošanās nepiederēja neviena *Banca Mediolanum* akcija, bet pēc tam tas šī darījuma rezultātā kļuva par *Banca Mediolanum* akciju īpašnieku.

75 Tādējādi, no vienas puses, *Fininvest* netiešā līdzdalība *Banca Mediolanum* kļuva par tiešu līdzdalību.

76 No otras puses, pēc 2014. gada 7. oktobra lēmuma atcelšanas ar *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedumu *Fininvest* kļuva par tiešo 30,16 % *Banca Mediolanum* akciju īpašnieku.

- 77 Tādējādi, kā ECB atzina apstrīdētajā lēmumā, *Fininvest* netiešā līdzdalība *Banca Mediolanum* pēc attiecīgās apvienošanās un *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma kļuva par tiešu būtisku līdzdalību.
- 78 Tā kā S. Berlusconi kontrolētā vienība ieguva tiešu būtisku līdzdalību *Banca Mediolanum*, ir jāuzskata, ka ir mainīta arī S. Berlusconi netiešās būtiskās līdzdalības *Banca Mediolanum* juridiskā struktūra.
- 79 Proti, ja S. Berlusconi piederēja netieša līdzdalība *Banca Mediolanum*, vispirms ar *Fininvest* starpniecību un pēc tam – ar *Mediolanum* starpniecību, tad tagad viņam pieder netieša līdzdalība *Banca Mediolanum* tikai ar *Fininvest* starpniecību.
- 80 No tā izriet, ka pēc *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma attiecīgās apvienošanās dēļ tika mainīta prasītāju būtiskās līdzdalības *Banca Mediolanum* juridiskā struktūra un tādēļ ECB pamatoti bija tiesības kvalificēt šo darījumu kā būtiskas līdzdalības iegūšanu Regulas Nr. 1024/2013 15. panta un Direktīvas 2013/36 22. panta izpratnē, lai gan prasītāju būtiskās līdzdalības apmērs nav mainījies salīdzinājumā ar to, kas tiem piederēja iepriekš ar *Mediolanum* starpniecību.
- 81 Šajā ziņā ar to, ka prasītājiem jau bija būtiska līdzdalība *Banca Mediolanum*, ko apstiprina akcionāru vienošanās starp *Fininvest* un *Fin. Prog. Italia*, kas ļāva tiem kopīgi kontrolēt *Mediolanum* un *Banca Mediolanum* pirms attiecīgās apvienošanās, un 2016. gada 14. septembrī noslēgtā jaunā līguma parakstīšana pēc attiecīgās apvienošanās, kurā atkal tika noteikta kopīga kontrole starp *Fininvest* un *Fin. Prog. Italia* pār *Banca Mediolanum*, nevar pierādīt, ka apstrīdētajā lēmumā ir kļūdaini uzskatīts, ka prasītāji ir ieguvuši būtisku līdzdalību, jo ar šīm vienošanām nevar tikt apstrīdēts fakts, ka ir tikusi mainīta prasītāju būtiskās līdzdalības juridiskā struktūra.
- 82 Šajos apstākļos ir jānoraida arī arguments, ka ECB veica pārbaudi vairāk nekā gadu pēc apvienošanās, pārskatot Direktīvas 2013/36 22. un 23. pantu, kas pieļauj tikai perspektīvu izvērtējumu.
- 83 Pirmkārt, jāatgādina, ka uzraudzības procedūra tika uzsākta tikai dažus mēnešus pēc *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma, kālab prasītāju līdzdalība *Banca Mediolanum* tika pārveidota par būtisku līdzdalību.
- 84 Otrkārt, un vēl būtiskāk, tā kā prasītāju būtiskas līdzdalības juridiskās struktūras maiņa, kas izriet no apvienošanās un *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma, ir jākvalificē kā būtiskas līdzdalības iegūšana kredītiestādē, kurai ir nepieciešama Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā un Direktīvas 2013/36 22. pantā paredzētā atļauja, tad apstāklis, ka šis darījums tika veikts bez atļaujas, nevar būt par iemeslu prasītāju atbrīvošanai no šīs prasības ievērošanas.
- 85 Pretējā gadījumā tas nozīmētu liegt ECB iesaistīties, pamatojoties tikai uz to, ka iegādes darījums jau ir noticis, un tas būtu pretrunā šo noteikumu mērķim un obligātajam novērtējumam par būtiskas līdzdalības iegūšanu kredītiestādē (skat. šī sprieduma 63. punktu).
- 86 Turklāt prasītāji apgalvo, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem un judikatūru apvienošanās darījuma rezultātā vienas vienības darbība netika izbeigta un netika izveidota cita vienība. Tie secina, ka apvienošanās darījuma dēļ tie nav ieguvuši jaunu līdzdalību *Banca Mediolanum*.

- 87 Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 48. un 49. punkta, būtiskas līdzdalības iegūšanas kredītiestādē jēdziens ir autonomš jēdziens, kas nevar būt atkarīgs no Itālijas sabiedrību tiesībās pastāvošās kvalifikācijas. Tādējādi, ja noteicošais notikums ECB kontrolei ir apvienošanās īstenošana, veicot pievienošanu saskaņā ar Itālijas tiesību aktiem, šādas darbības ietekme ir jāvērtē, ņemot vērā kritērijus, kas izriet tikai no Savienības tiesību piemērošanas. Līdz ar to lietas dalībnieki nevar atsaukties uz to, ka Itālijas tiesību piemērošana šajā ziņā izraisītu to, ka uz attiecīgo apvienošanu nebūtu attiecināma Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā un Direktīvas 2013/36 22. un 23. pantā paredzētā procedūra.
- 88 Turklāt, neatkarīgi no tā, vai saskaņā ar Itālijas tiesībām apvienošanās dēļ vienas vienības darbība tika izbeigta un tika izveidota cita, tā jebkurā gadījumā izraisīja izmaiņas prasītāju līdzdalības juridiskajā struktūrā.
- 89 Tādējādi prasītāju argumenti, kas pamatoti ar Itālijas tiesībām vai pienākumu interpretēt Itālijas tiesības saskaņā ar sabiedrību tiesību direktīvām, ir neefektīvi.
- 90 No tā izriet, ka prasītāju argumenti, kas attiecas uz Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta, Regulas Nr. 1024/2013 1. panta 5. punkta, 4. panta 1. punkta c) apakšpunkta un 15. panta, Regulas Nr. 468/2014 86. un 87. panta, lasot tos kopā ar LES 4. panta 1. punktu, 5. panta 2. punktu un 13. panta 2. punktu un LESD 127. panta 6. punktu, pārkāpumu, ir jānoraida.

Par pilnvaru nepareizu izmantošanu

- 91 Visbeidzot, attiecībā uz apgalvoto pilnvaru nepareizu izmantošanu jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību akts ir spēkā neesošs pilnvaru pārsniegšanas dēļ, ja, pamatojoties uz objektīvām, atbilstīgām un saskanīgām pazīmēm, ir jākonstatē, ka tas ir pieņemts tikai vai vismaz galvenokārt tāpēc, lai sasniegtu citus, nevis iepriekš paredzētos mērķus, vai lai izvairītos no procedūras, kas Līgumā īpaši paredzēta, lai rīkotos atbilstoši attiecīgā gadījuma apstākļiem (spriedums, 2005. gada 10. marts, Spānija/Padome, C-342/03, EU:C:2005:151, 64. punkts).
- 92 Tomēr prasītāji sava pirmā pamata virsrakstā ir norādījuši tikai uz pilnvaru nepareizu izmantošanu, sīkāk nepaskaidrojot, kādēļ apstrīdētais lēmums ir uzskatāms par šādu nepareizu izmantošanu, un nenorādot nekādus objektīvus pierādījumus par šādu nepareizu izmantošanu šī sprieduma 91. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 93 Līdz ar to ir jākonstatē, ka prasītāji nevar pierādīt, ka ECB būtu nepareizi izmantojusi pilnvaras.
- 94 Tādējādi pirmais pamats nav pamatots.

Par otro pamatu, kurš ir balstīts uz Direktīvas 2013/36 prettiesiskumu LESD 277. panta izpratnē

- 95 Prasītāji apgalvo – ja Direktīvas 2013/36 22. un 23. pants būtu jāinterpretē tādējādi, ka to piemērošanas jomā ietilpst arī vairāk nekā pirms 20 gadiem veikts ieguldījums pašu kapitālā, šī direktīva būtu prettiesiska, jo Savienības likumdevējs būtu pārkāpis sekundāro tiesību aktu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu.
- 96 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.

- 97 Šajā ziņā Direktīvas 2013/36 22. pantā “Paziņojums par plānotām iegādēm un to novērtējums” būtībā ir paredzēts, ka dalībvalstis pieprasa, lai ikviena persona, kas ir pieņēmusi lēmumu tieši vai netieši iegūt būtisku līdzdalību kredītiestādē, par šo lēmumu rakstiski un pirms iegādes paziņo kompetentajām iestādēm un ka iegādi var atļaut tikai tad, ja šī persona atbilst minētās direktīvas 23. pantā noteiktajiem kritērijiem.
- 98 Tādējādi ir skaidrs, ka Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta piemērošanas joma neaptver būtiskas līdzdalības iegūšanu pirms tās stāšanās spēkā un tādējādi jau esošu būtisku līdzdalību, bet tā aptver tikai lēmumus par būtiskas līdzdalības iegūšanu, kas pieņemti pēc tās stāšanās spēkā.
- 99 No tā izriet, ka Savienības likumdevējs nav pārkāpis sekundāro tiesību aktu atpakaļejoša spēka aizlieguma principu.
- 100 Ciktāl ar šo pamatu tiek apstrīdēta Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta piemērošana tādām situācijām kā šajā lietā, pietiek atgādināt, ka būtiskas līdzdalības juridiskās struktūras maiņa pēc apvienošanās, veicot akciju maiņu, un tiesas nolēmuma, kā šajā gadījumā *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedums, ar kuru tika atcelta akcija, kas pārsniedz 9,99 %, atsavināšana, ir kvalificējama kā būtiskas līdzdalības iegūšana šo noteikumu izpratnē.
- 101 Tādēļ otrais pamats nav pamatots.

Par trešo pamatu, kurš būtībā ir balstīts uz tiesiskās drošības un “res judicata” principu neievērošanu

- 102 Prasītāji būtībā apgalvo, ka ECB nav ievērojusi *res judicata* principu, kas ir saistīts ar *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedumu, un līdz ar to arī tiesiskās drošības principu.]
- 103 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.
- 104 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunktu, lasot to kopā ar šīs pašas regulas 15. panta 3. punktu un Regulas Nr. 468/2014 87. pantu, vienīgi ECB, kuras darbību kontrolē Savienības tiesas, kompetencē ir atļaut vai neatļaut iecerēto iegādi atbilstoši procedūrai, kas tostarp paredzēta Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā, kā arī Regulas Nr. 468/2014 85. un 86. pantā.
- 105 Tāpēc nevar atsaukties uz galīgu spēku ieguvušu valsts tiesas nolēmumu, lai liegtu īstenot Savienības iestādes ekskluzīvo kompetenci (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2007. gada 18. jūlijs, *Lucchini*, C-119/05, EU:C:2007:434, 62. un 63. punkts).
- 106 Līdz ar to apstrīdētā lēmuma, ko ECB pieņēmusi, īstenojot savu ekskluzīvo kompetenci, tiesiskumu nevar apstrīdēt, atsaucoties uz *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedumu.
- 107 No tā izriet, ka ir jānoraida argumenti par šī sprieduma *res judicata* spēka un no tā izrietošā tiesiskās drošības principa pārkāpumu.
- 108 Tātad trešais pamats nav pamatots.

Par ceturto pamatu, kurš ir balstīts uz Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkta, Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 4. punkta un vispārējo likumības, tiesiskās drošības un paredzamības principu pārkāpumu

- 109 Prasītāji apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pieņemts, pārkāpjot Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu un Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 4. punktu, jo, pirmkārt, šīs direktīvas 23. panta 1. punkts neesot transponēts Itālijas tiesībās, otrkārt, šīs direktīvas 23. panta 4. punktā minētais saraksts neesot publicēts Itālijā, kā tas ir paredzēts šajā tiesību normā, un, treškārt, Eiropas Banku iestādes (EBI), Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) pieņemtās Kopīgās pamatnostādnes, veicot piesardzīgu novērtējumu par būtiskas līdzdalības iegūšanu un palielināšanu finanšu nozarē (turpmāk tekstā – “2008. gada kopīgās pamatnostādnes”), kas piemērotas apstrīdētajā lēmumā, uz prasītājiem neesot attiecināmas.
- 110 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.

Par pirmo iebildumu, kurš attiecas uz Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta netransponēšanu Itālijas tiesībās

- 111 Prasītāji būtībā apgalvo, ka Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkts Itālijas tiesībās nav transponēts, un no tā tie secina, ka ECB nevarēja piemērot šajā pantā noteiktos kritērijus, lai piemērotu Itālijas tiesībās noteiktos kritērijus, pamatojoties uz Ministrijas dekrētu Nr. 144 un 2011. gada 27. jūlija Ministrijas dekrētu Nr. 675, ko ekonomikas ministrs pieņēma kā *Comitato Interministeriale per il Credito ed il Risparmio* (Starpministriju kredītu un noguldījumu komiteja, Itālija) priekšsēdētājs un kas ir pieņemti pirms direktīvas pieņemšanas.
- 112 Tādējādi ECB esot pieļāvusi tiesību kļūdu, piemērojot šī sprieduma 111. punktā minēto Ministru dekrētu Nr. 144 un Nr. 675 noteikumus, ar kuriem nav transponēta Direktīva 2013/36.
- 113 Šajā ziņā, pirmkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu, lai veiktu ar šo regulu tai uzticētos uzdevumus un nodrošinātu augstus uzraudzības standartus, ECB piemēro visus attiecīgos Savienības tiesību aktu noteikumus un, ja šie tiesību akti ietver direktīvas, arī valsts tiesību aktus, ar kuriem transponētas šīs direktīvas.
- 114 Otrkārt, ir svarīgi atzīmēt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu ECB apstrīdētajā lēmumā piemēroja vairākas valsts tiesību normas, tostarp *TUB* 19. un 25. pantu kopā ar Ministrijas dekrētu Nr. 144.
- 115 Treškārt, jāatgādina, ka Direktīva 2013/36 ir transponēta Itālijas tiesībās, pieņemot Likumdošanas dekrētu Nr. 72, ar ko groza *TUB*.
- 116 *TUB* 19. pantā ir paredzēts, ka Itālijas Banka piešķir atļauju būtiskas līdzdalības iegūšanai kredītiestādē, ja ir izpildīti nosacījumi bankas pārdomātai un piesardzīgai pārvaldībai, pēc tam, kad ir novērtēta potenciālā līdzdalības ieguvēja piemērotība un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālā stabilitāte, tostarp potenciālā līdzdalības ieguvēja reputācijas kritērijs.
- 117 Attiecībā uz reputācijas kritēriju *TUB* 25. pantā ir noteikts, ka labas reputācijas un kompetences prasības ir jānosaka ekonomikas un finanšu ministra pieņemtā dekrētā.

- 118 Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī nebija pieņemts ekonomikas un finanšu ministra dekrēts, kurā būtu noteikti *TUB* 25. pantā paredzētie labas reputācijas nosacījumi un kompetences kritēriji.
- 119 Tomēr Likumdošanas dekrēta Nr. 72 2. panta 8. punktā bija paredzēts, ka līdz īstenošanas noteikumu, kas pieņemti saskaņā ar *TUB* 25. pantu, spēkā stāšanās brīdim šis pants tā iepriekšējā redakcijā un ar to saistītie īstenošanas noteikumi to iepriekšējā redakcijā paliek spēkā.
- 120 Šie īstenošanas noteikumi, kas attiecas uz *TUB* 25. pantu, bija paredzēti ar Ministru dekrētu Nr. 144, kas pieņemts, piemērojot *TUB* tā 2004. gada 1. janvārī spēkā esošajā redakcijā 25. pantu.
- 121 Ministrijas dekrēta Nr. 144 1. pantā cita starpā bija noteikts, ka neviens bankas kapitāla dalībnieks, kura balsstiesīgās akcijas veido vairāk nekā 5 % no tās kapitāla, nevar izmantot balsstiesības, kas saistītas ar pārsnieguma akcijām vai daļām, jo īpaši tad, ja viņš ir notiesāts ar galīgu tiesas spriedumu, neskarot apžēlošanas sekas, ar brīvības atņemšanu uz laiku, kas nav mazāks par vienu gadu, par noziedzīgu nodarījumu vai uzticības pārkāpumu, kas izdarīts pret valsts pārvaldi, nodarījumu pret īpašumu, miera traucēšanu, ekonomisku nodarījumu vai nodokļu pārkāpumu.
- 122 Tādējādi, lai transponētu Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktu Itālijas tiesībās, Likumdošanas dekrētā Nr. 72 bija paredzēts, ka labas reputācijas nosacījumi, kas ir jāizvērtē saskaņā ar minēto 23. pantu, ir tie, kuri ir noteikti Ministrijas dekrēta Nr. 144 1. pantā līdz *TUB* 25. panta jaunajā redakcijā paredzētā dekrēta pieņemšanai.
- 123 Šajā ziņā prasītāji apgalvo, ka Ministrijas dekrētā Nr. 144 ir tikai noteikts ierobežojošs to notiesājošo spriedumu saraksts, kas var aizliegt balsstiesību izmantošanu, nevis būtiskas līdzdalības iegūšanu, un tādēļ to nevar uzskatīt par aktu, ar kuru ir transponētas attiecīgās tiesību normas.
- 124 Tomēr ir pietiekami atzīmēt, ka saskaņā ar Likumdošanas dekrētu Nr. 72 Ministrijas dekrēta Nr. 144 1. pantā paredzētais sodāmību saraksts nosaka arī kritērijus, pēc kuriem novērtē kandidāta, kas vēlas iegūt būtisku līdzdalību kredītiestādē, labu reputāciju.
- 125 No tā izriet, ka pretēji prasītāju apgalvojumiem Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā noteiktie kritēriji ir transponēti Itālijas tiesībās.
- 126 Tādējādi ECB, pamatojoties uz Ministrijas dekrētu Nr. 144, nav pieļāvusi tiesību kļūdu, piemērojot Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā noteiktos kritērijus, kas transponēti ar *TUB* 19. un 25. pantu.
- 127 Ceturtkārt, atbildes rakstā prasītāji apgalvo, ka Ministrijas dekrētā Nr. 144 paredzētais automatizms starp notiesājošu spriedumu un aizliegumu iegūt būtisku līdzdalību kredītiestādē nav saderīgs ar Direktīvas 2013/36 priekšmetu un mērķi un samērīguma principu.
- 128 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 84. panta 1. punktu tiesvedības laikā nav atļauts izvīzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesiskiem un faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.
- 129 Tomēr pamats, kas papildina iepriekš prasības pieteikumā tieši vai netieši norādītu pamatu un kam ar to ir cieša saikne, ir jāatzīst par pieņemamu.

- 130 Lai jaunu argumentu varētu uzskatīt par iepriekš izvirzīta pamata vai iebilduma papildinājumu, tam ir jābūt pietiekami ciešai saiknei ar prasības pieteikumā sākotnēji izvirzītajiem pamatiem vai iebildumiem (spriedums, 2010. gada 16. decembris, *AceaElectrabel Produzione*/Komisija, C-480/09 P, EU:C:2010:787, 111. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2009. gada 12. novembris, *SGL Carbon*/Komisija, C-564/08 P, nav publicēts, EU:C:2009:703, 20.–34. punkts).
- 131 Prasības pieteikumā prasītāji būtībā ir norādījuši, ka Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkts Itālijas tiesībās nav ticis transponēts.
- 132 Līdz ar to atbildes rakstā izvirzītais arguments par to, ka noteikumi, ar kuriem Itālijas tiesībās ir transponēta Direktīva 2013/36, nav saderīgi ar šīs direktīvas priekšmetu un mērķi, kā arī ar samērīguma principu, ir pietiekami cieši saistīts ar prasības pieteikumā izvirzītajiem argumentiem, jo ar to arī tiek kritizēta šīs direktīvas transponēšana Itālijas tiesībās. Tādējādi šis arguments ir pieņemams.
- 133 Tomēr jāatzīmē, ka automātiskā saikne starp notiesāšanu par sevišķi smagu nodarījumu, piemēram, notiesāšanu ar galīgu tiesas spriedumu ar brīvības atņemšanu uz laiku, kas nav mazāks par vienu gadu, par konkrētiem precīzi definētiem nodarījumiem, un kredītiestāžu akcionāriem prasītās labās reputācijas zaudēšanu ir tāda, kas ļauj sasniegt Direktīvas 2013/36 mērķi nodrošināt, ka personām, kurām ir būtiska līdzdalība kredītiestādē, ir pietiekami laba reputācija.
- 134 Jāatzīmē, ka būtiskas līdzdalības turētāji kredītiestādēs, kuri ir notiesāti par noziedzīgiem nodarījumiem vai uzticības pārkāpumiem pret valsts pārvaldi, noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu, sabiedriskās kārtības pārkāpumiem un ekonomiskiem vai nodokļu pārkāpumiem, par kuriem piespriests brīvības atņemšanas sods, kas nav mazāks par vienu gadu, varētu apdraudēt šo kredītiestāžu pārdomātu un piesardzīgu pārvaldību un tādējādi ietekmēt banku sistēmas pareizu darbību.
- 135 Turklāt jāuzsver, ka saskaņā ar Itālijas tiesībām tiek ņemti vērā tikai tie notiesājošie spriedumi, kuri pasludināti ar galīgiem tiesas nolēmumiem, un tikai daži skaidri definēti nodarījumi, kas ir tādi, kuri var likt apšaubīt personas labu reputāciju, tiek uzskatīti par būtiskiem, lai novērtētu potenciālā pircēja labo reputāciju.
- 136 Tādējādi, ņemot vērā šādu notiesājošu spriedumu smagumu un to precīzu definīciju Itālijas tiesībās, pretēji prasītāju apgalvojumiem, automātiskā saikne starp notiesāšanu par īpaši smagu nodarījumu, kādi ir paredzēti Itālijas tiesībās, un kredītiestāžu akcionāriem prasītās labās reputācijas zaudēšanu nav tāda, kas varētu likt apšaubīt Direktīvas 2013/36 priekšmetu un mērķi, un tā nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šajā tiesiskajā regulējumā izvirzītos mērķus.
- 137 Tādējādi šie prasītāju argumenti ir jānoraida.
- 138 Piektkārt, prasītāji atbildes rakstā apgalvo, ka ECB veiktais S. Berlusconi notiesāšanas izvērtējums ir kļūdainas valsts tiesību izpratnē, jo attiecībā uz viņu tika pieņemts lēmums, kas pielīdzināms apžēlošanai.
- 139 Prasītāji prasības pieteikumā nav izvirzījuši nevienu pamatu vai argumentu, kas pamatotu ECB kļūdu vērtējumā saistībā ar S. Berlusconi notiesāšanu un it īpaši ar to, ka nav ņemts vērā *Tribunale di sorveglianza di Milano* (Milānas Uzraudzības tiesa, Itālija) 2015. gada 9. aprīļa

lēmums Nr. 2412/2015, kas paziņots 2015. gada 14. aprīlī, vai *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) judikatūra, kas šāda veida lēmumu pielīdzina apželošanai Ministrijas dekrēta Nr. 144 1. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.

- 140 Tādējādi arguments par ECB kļūdu vērtējumā attiecībā uz S. Berlusconi notiesājošo spriedumu nav uzskatāms par tāda iepriekš pieteikumā par lietas ierosināšanu tieši vai netieši izteikta argumenta papildinājumu, kuram ar to ir cieša saikne.
- 141 Turklāt, tā kā šī sprieduma 139. punktā minētais *Tribunale di sorveglianza di Milano* (Milānas Uzraudzības tiesa) lēmums un judikatūra, uz kuru atsaucas prasītāji, ir pieņemti pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, tie nevar tikt uzskatīti par tādiem tiesību un faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā Reglamenta 84. panta izpratnē.
- 142 Tādējādi šis arguments ir nepieņemams.
- 143 Tātad ceturtā pamata pirmais iebildums ir jānoraida.

Par otro iebildumu, kurš attiecas uz to, ka attiecīgā dalībvalsts nav publicējusi Direktīvas 2013/36 23. panta 4. punktā paredzēto sarakstu

- 144 Prasītāji būtībā norāda, ka informācijas, kas nepieciešama, lai veiktu Direktīvas 2013/36 23. panta 4. punktā paredzēto izvērtējumu, saraksta publicēšana apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā Itālijā nebija veikta. Tādējādi, tā kā šis saraksts “esot neaizstājama tiesiskās drošības un tiesiskuma aizsardzība”, apstrīdētajā lēmumā esot pārkāpts Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkts un Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 4. punkts.
- 145 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktu, lai nodrošinātu kredītiestādes, kurā plānots iegādāties būtisku līdzdalību, pārdomātu un piesardzīgu vadību un ņemot vērā potenciālā ieguvēja iespējamo ietekmi uz minēto kredītiestādi, kompetentās iestādes izvērtē potenciālā ieguvēja piemērotību un plānotās iegādes finansiālo pamatotību.
- 146 Lai kompetentās iestādes varētu veikt minēto novērtējumu, dalībvalstis publicē Direktīvas 2013/36 23. panta 4. punktā paredzēto sarakstu, kurā norādīta informācija, kas ir nepieciešama izvērtējuma veikšanai un kas ir jādara pieejama kompetentajām iestādēm paziņošanas brīdī. Tādējādi ir acīmredzams, ka, lai gan minētā saraksta mērķis ir precizēt nepieciešamo informāciju, kas attiecīgajai kredītiestādei ir jāsniedz valsts iestādēm, lai tās varētu veikt šo izvērtējumu, tas nav paredzēts, lai noteiktu būtiskos kritērijus, pēc kuriem kompetentās iestādes izvērtē potenciālo līdzdalības ieguvēju labo reputāciju.
- 147 Šajā ziņā jāatgādina, ka labas reputācijas novērtēšanas kritēriji jau iepriekš tika noteikti un publicēti Itālijas tiesībās ar Ministrijas dekrētu Nr. 144, uz kuru ir atsauce *TUB* 25. pantā, lasot to kopā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 72 2. panta 8. punktu, un tādējādi tika uzskatīts, ka prasītāji bija informēti par šiem kritērijiem un tātad tiem bija iespēja paust savu nostāju un iesniegt attiecīgo informāciju šajā sakarā. Līdz ar to prasītāji nevar pārmest tiesiskās drošības un paredzamības principu pārkāpumu.
- 148 Turklāt prasītājiem bija iespēja iesniegt informāciju, ko tie uzskatīja par būtisku, tāpēc tas, ka nebija publicēts novērtējuma veikšanai nepieciešamās informācijas saraksts, netraucēja prasītājiem iesniegt informāciju, ko tie vēlējas.

149 Šādos apstākļos tas, ka attiecīgā dalībvalsts nav publicējusi novērtējuma veikšanai nepieciešamās informācijas sarakstu, nevar ietekmēt apstrīdētajā lēmumā veiktā prasītāju labās reputācijas novērtējuma tiesiskumu.

150 Tādējādi iebildums par to, ka nav publicēts novērtējuma veikšanai nepieciešamās informācijas saraksts, nav efektīvs.

Par trešo iebildumu, kurš balstīts uz 2008. gada kopējo pamatnostādņu un Itālijas Bankas 1999. gada apkārtraksta neattiecināmību

151 Prasītāji pārmet ECB, ka tā savā vērtējumā ir piemērojusi 2008. gada kopējās pamatnostādnes un Itālijas Bankas 1999. gada apkārtrakstu un, piemērojot šos aktus, tā ir ņēmusi vērā notiekošās tiesvedības un administratīvos procesus un sodus, kas nav galīgi, attiecībā uz S. Berlusconi un *Fininvest* valdes un revīzijas padomes locekļiem, lai novērtētu prasītāju labo reputāciju.

152 Šajā ziņā jānorāda, ka apstrīdētais lēmums ir pamatots ar to, ka saskaņā ar *TUB* 19. un 25. pantu un Dekrēta Nr. 144 1. pantu, ar kuriem ir transponēta Direktīva 2013/36, prasītāji neatbilst labas reputācijas kritērijam, jo S. Berlusconi ir notiesāts ar galīgo spriedumu, ar kuru viņam ir piespriests četru gadu cietumsods par krāpšanu nodokļu jomā.

153 Apstrīdētais lēmums ir pamatots arī ar citiem iemesliem, kas pēc būtības attiecas uz prasītāju labas reputācijas neesamību, pamatojoties uz 2008. gada kopīgajās pamatnostādnēs un Itālijas Bankas 1999. gada apkārtrakstā noteiktajiem kritērijiem, it īpaši uz daudzajiem notiesājošajiem spriedumiem un pārkāpumiem, kas konstatēti attiecībā uz S. Berlusconi, citu *Fininvest SpA* valdes locekli un revīzijas padomes locekli, kā arī pašu *Fininvest*.

154 Šos iemeslus prasītāji apstrīd ceturta pamata trešajā iebildumā.

155 Tomēr, ja noteikti lēmuma pamati paši par sevi ir juridiski pietiekami šī lēmuma pamatošanai, kļūdas citos šī lēmuma pamatos nekādi neietekmē tā rezolutīvo daļu (spriedums, 2015. gada 15. janvāris, Francija/Komisija, T-1/12, EU:T:2015:17, 73. punkts).

156 Saskaņā ar piemērojamajiem Itālijas tiesību aktiem S. Berlusconi notiesāšana par izvairīšanos no nodokļu nomaksas, par ko viņam ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, kas nav mazāks par vienu gadu, pati par sevi ir pietiekams pamats secināt, ka viņš neatbilst prasībai par labu reputāciju.

157 Tādējādi šis pamats, kas netika apstrīdēts prasības pieteikumā, pats par sevi var juridiski pietiekami pamatot apstrīdēto lēmumu.

158 No tā izriet, ka iebildums par 2008. gada kopējo pamatnostādņu un Itālijas Bankas 1999. gada apkārtraksta neattiecināmību ir neefektīvs, jo apstrīdētā lēmuma pamatojumā iespējami pieļautās kļūdas, kas izriet no 2008. gada kopējo pamatnostādņu un Itālijas Bankas 1999. gada apkārtraksta piemērošanas, katrā ziņā neietekmētu apstrīdētā lēmuma rezolutīvo daļu.

159 Tātad trešais iebildums un līdz ar to viss ceturtais pamats kopumā ir jānoraida.

Par piekto pamatu, kurš attiecas uz to, ka ECB nav veikusi novērtējumu un nav norādījusi pamatojumu attiecībā uz potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamās ietekmes kritēriju Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta izpratnē

- 160 Prasītāji apgalvo, pirmkārt, ka ECB nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu attiecībā uz iespējamās ietekmes uz *Banca Mediolanum* attiecīgās apvienošanās rezultātā kritēriju Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta izpratnē, un, otrkārt, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka šis kritērijs ir izpildīts, lai gan pēc būtības tiem neesot nekādas konkrētas ietekmes uz *Banca Mediolanum*.
- 161 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.
- 162 Šajā ziņā jāatgādina, ka Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā kompetentajām iestādēm ir noteikts pienākums izvērtēt potenciālā līdzdalības ieguvēja piemērotību un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālo stabilitāti saskaņā ar tajā noteiktajiem pieciem kritērijiem, lai nodrošinātu kredītiestādes, kurā plānots iegūt līdzdalību, pārdomātu un piesardzīgu vadību, kā arī ņemot vērā potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamo ietekmi uz šo kredītiestādi.
- 163 No tā izriet – kā atgādināts šī sprieduma 58. punktā –, ka potenciāla līdzdalības ieguvēja iespējamās ietekmes kritērijs ir jāņem vērā, izvērtējot tā piemērotību, nevis lai kvalificētu iegādi kā būtiskas līdzdalības iegūšanu.
- 164 Turklāt iespējamā ietekme nav atsevišķs kritērijs papildus pārējiem pieciem kritērijiem, kas uzskaitīti Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā. Proti, atsauce uz iespējamo ietekmi ir iekļauta teikumā pirms minētajā noteikumā izklāstīto kritēriju izklāsta, kurā tikai norādīts, ka, izvērtējot potenciālā līdzdalības ieguvēja piemērotību un plānotās līdzdalības iegūšanas finansiālo stabilitāti, kompetentās iestādes “ņem vērā” cita starpā potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamo ietekmi uz attiecīgo kredītiestādi.
- 165 Tomēr jāatzīmē, ka potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamās ietekmes ņemšanas vērā ietekme var atšķirties atkarībā no konkrētā vērtēšanas kritērija. Tādējādi Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētā kritērija, kas attiecas uz potenciālā līdzdalības ieguvēja labo reputāciju, izvērtējums, visticamāk, neizraisīs atšķirīgu rezultātu atkarībā no potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamās ietekmes apjoma uz attiecīgo kredītiestādi. Proti, potenciālā līdzdalības ieguvēja labā reputācija nav atkarīga no tā iespējamās ietekmes uz šo iestādi apjoma.
- 166 Līdz ar to ECB nebija pienākuma pārbaudīt potenciālā līdzdalības ieguvēja iespējamo ietekmi uz attiecīgo kredītiestādi, lai izvērtētu tā labo reputāciju.
- 167 Šādos apstākļos prasītāju argumenti par to, ka starp *Fininvest* un *Banca Mediolanum* nepastāvēja būtiskas ekonomiskās un finansiālās attiecības, kā arī par *Banca Mediolanum* pārvaldības kārtību un iekšējās kontroles mehānismiem, nevar pierādīt, ka ECB būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.
- 168 Turklāt ECB nevar pārnest, ka tā nav izpildījusi pienākumu norādīt iespējamās ietekmes kritērija pamatojumu, jo tai nebija pienākuma to pārbaudīt.
- 169 Līdz ar to piektais pamats katrā ziņā ir jānoraida.

Par sesto pamatu, kurš ir balstīts uz samērīguma principa un Hartas 16. un 17. panta pārkāpumu

- 170 Prasītāji būtībā apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunā samērīguma principam un Hartas 16. un 17. pantam par tiesību uz īpašumu un darījumdarbības brīvības ievērošanu, jo tālab, piemērojot *TUB* 25. pantu, prasītāju kapitāla daļu pārpalikuma piespiedu atsavināšana ir pielīdzināma ekspropriācijai. Tie apgalvo, ka ECB esot bijis jāņem vērā šis apstrīdētā lēmuma nesamērīgums.
- 171 Proti, tie norāda, ka Itālijas Banka 2016. gada 21. decembrī paziņoja *Fininvest* un S. Berlusconi par procedūras uzsākšanu, lai izpildītu Itālijas tiesībās paredzēto pienākumu pēc apstrīdētā lēmuma veikt to kapitāldaļu pārpalikuma atsavināšanu.
- 172 Šajā ziņā jānorāda, pirmkārt, ka saskaņā ar Direktīvas 2013/36 26. panta 2. punkta trešo daļu, ja līdzdalība ir iegūta pretēji kompetento iestāžu iebildumam, dalībvalstis neatkarīgi no visām citām sankcijām, kas jāpieņem, paredz vai nu atbilstīgo balsstiesību atcelšanu, vai balsojuma atzīšanu par nederīgu, vai arī iespēju to anulēt.
- 173 Otrkārt, ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā nav ietverts neviens pasākums, ar kuru ECB uzdotu prasītājiem atsavināt tiem piederošās pārpalikušās daļas.
- 174 Tā kā apstrīdētajā lēmumā nav noteikts pienākums atsavināt pārpalikušās daļas, ECB šī iemesla dēļ nevar tikt pārņemts samērīguma principa un Hartas 16. un 17. panta pārkāpums.
- 175 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punktu, lai nodrošinātu sava uzdevuma – izvērtēt pieteikumus par būtisku līdzdalību kredītiestādē – izpildi, ECB ir jāpiemēro valsts tiesību akti, ar kuriem transponēta Direktīva 2013/36.
- 176 Saskaņā ar piemērojamajām Itālijas tiesībām ECB nebija nekādas rīcības brīvības. Proti, pēc tam, kad ECB bija pieņēmusi zināšanai, ka S. Berlusconi ir ticis galīgi notiesāts ar brīvības atņemšanas sodu uz četriem gadiem par krāpšanu nodokļu jomā, tā varēja vienīgi konstatēt, ka saskaņā ar *TUB* 25. pantu un Ministrijas dekrēta Nr. 144 1. pantu šis notiesājošais spriedums automātiski nozīmēja, ka viņš nevar izpildīt prasību par labu reputāciju.
- 177 Līdz ar to ECB nebija citas izvēles kā vien noraidīt prasītāju lūgumu iegūt būtisku līdzdalību *Banca Mediolanum*, un tai nevar pārņemt samērīguma principa pārkāpumu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumus, 2015. gada 25. septembris, *VECCO* u.c./Komisija, T-360/13, EU:T:2015:695, 73. punkts, un 2018. gada 19. jūnijs, *Le Pen*/Parlaments, T-86/17, nav publicēts, EU:T:2018:357, 198.–202. punkts).
- 178 Tādējādi arī nevar uzskatīt, ka tā ir nesamērīgi apdraudējusi tiesības uz īpašumu un darījumdarbības brīvību, kas paredzētas Hartas 16. un 17. pantā.
- 179 Turklāt attiecībā uz argumentu, ka ECB bija jāapsver iespēja pieņemt lēmumu par atļaujas piešķiršanu ar nosacījumiem, ir jākonstatē, ka tas nav būtisks, jo nevienā prasītāju norādītajā Savienības vai valsts tiesību normā nav paredzēta iespēja ECB pieņemt šādu lēmumu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2015. gada 25. jūnijs, *CO Sociedad de Gestión y Participación* u.c., C-18/14, EU:C:2015:419, 34., 37., 38. un 46. punkts).
- 180 Tātad sestais pamats nav pamatots.

Par septīto pamatu, kurš ir balstīts uz tiesību uz aizstāvību un tiesību iepazīties ar lietas materiāliem pārkāpumu

- 181 Prasītāji būtībā apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšanas procedūrā netika nodrošinātas viņu tiesības uz aizstāvību, kas paredzētas Regulas Nr. 1024/2013 22. panta 1. punktā un Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. punktā.
- 182 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.
- 183 Saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 22. panta 1. punktu ECB pirms lēmumu pieņemšanas ir jādod iespēja personām, uz kurām attiecas prudenciālās uzraudzības procedūra, tikt uzklausītām, un tās lēmumi ir jābalsta tikai uz iebildumiem, par kuriem iesaistītajām personām ir bijusi iespēja izteikt komentārus.
- 184 Runājot par Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. punktu – tajā ir noteikts, ka pēc ECB prudenciālās uzraudzības procedūras uzsākšanas pusēm ir tiesības piekļūt ECB lietas materiāliem ar nosacījumu, ka tiek ievērotas pārējo pušu (juridisko un fizisko personu) ar likumu aizsargātās intereses attiecībā uz komercnoslēpuma aizsardzību, un ir precizēts, ka šīs tiesības uz piekļuvi lietas materiāliem nav attiecināmas uz konfidenciālu informāciju.
- 185 Pirmkārt, prasītāji apgalvo, ka Regulas Nr. 1024/2013 22. panta 1. punkts un Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. punkts nav tikuši ievēroti, jo Itālijas Banka tiem atļāva piekļuvi tās lietas materiāliem tikai no 2016. gada 14. septembra, proti, datumā, kad beidzās to pierādījumu iesniegšanas termiņš, kuri apliecina, ka ir izpildīti nosacījumi būtiskas līdzdalības iegūšanai.
- 186 Šajā ziņā jāatgādina, ka Itālijas Banka pēc savas ierosmes uzsāka procedūru ar 2016. gada 3. augusta paziņojumu. Prasītāji tika aicināti ne vēlāk kā līdz 2016. gada 14. septembrim iesniegt dokumentus, kas vajadzīgi, lai apliecinātu, ka tiem ir piemērojamajā tiesiskajā regulējumā prasītās īpašības.
- 187 Tieši šajā pašā dienā Itālijas Banka piešķīra prasītājiem piekļuvi lietas materiāliem. 2016. gada 6. oktobrī ECB paziņoja *Fininvest* un *S. Berlusconi* *Fininvest* par lēmuma projektu neatļaut *Banca Mediolanum* būtiskas līdzdalības iegādi un informēja, ka tiem ir trīs dienas, t.i., vēlākais līdz 2016. gada 11. oktobrim, lai iesniegtu savus apsvērumus.
- 188 Tādējādi Itālijas Banka nodrošināja prasītājiem piekļuvi lietas materiāliem vairāk nekā trīs nedēļas pirms tam, kad tiem tika paziņots par lēmuma projektu un lūgts sniegt par to apsvērumus, un tiem tika dota iespēja sniegt apsvērumus par iebildumiem, kas bija apstrīdētā lēmuma pamatā, pirms tā pieņemšanas.
- 189 Tā šajā gadījumā ECB saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 22. panta 1. punktu deva prasītājiem iespēju tikt uzklausītiem pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.
- 190 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. punktu prasītājiem tika nodrošināta piekļuve ECB lietas materiāliem pēc lietas ierosināšanas.
- 191 Tāpēc prasītāji nevar pārnest ECB, ka tā nav rīkojusies saskaņā ar šiem noteikumiem.

- 192 Ja prasītāju izvirzītais arguments ir jāsaprot arī tādējādi, ka piekļuve administratīvajai lietai bija nepieciešama, lai līdz 2016. gada 14. septembra termiņam iesniegtu dokumentus, kas vajadzīgi, lai pierādītu, ka tie atbilst Direktīvā 2013/36 paredzētajiem nosacījumiem, tas nevar tikt akceptēts. Nevienā Regulas Nr. 468/2014 normā ECB vai Itālijas Bankai nav noteikts pienākums piešķirt piekļuvi lietas materiāliem pirms minēto dokumentu iesniegšanas. Turklāt prasītāji nav paskaidrojuši, kāpēc iepriekšēja piekļuve lietas materiāliem bija nepieciešama, lai tie varētu iesniegt minētos dokumentus.
- 193 Otrkārt, ir jāizvērtē arguments, saskaņā ar kuru, atsakot prasītājiem piekļuvi Itālijas Bankas 2016. gada 4. aprīļa vēstulei un 2016. gada 24. jūnija ziņojumam, ECB esot pārkāpusi to tiesības piekļūt lietas materiāliem un to tiesības uz aizstāvību. Prasītāju ieskatā šie atteikumi liedza tiem efektīvi piedalīties sarežģītās procedūras valsts posmā un pilnībā īstenot savas tiesības uz aizstāvību.
- 194 Šajā ziņā jāatgādina, ka piekļuve Itālijas Bankas 2016. gada 4. aprīļa vēstulei un ECB 2016. gada 24. jūnija ziņojumam tika atteikta, pamatojoties uz to, ka tie ir konfidenciāli dokumenti, jo tie ietilpst iekšējās saziņas jomā vienotā uzraudzības mehānisma kontekstā saskaņā ar Regulas Nr. 468/2014 32. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka konfidenciāla informācija var ietvert ECB un valstu kompetento iestāžu iekšējos dokumentus un saraksti starp ECB un valsts kompetento iestādi vai starp valstu kompetentajām iestādēm.
- 195 Abi iepriekš minētie dokumenti izriet no informācijas apmaiņas starp ECB un Itālijas Banku par problēmām saistībā ar prasītāju iespējamo būtiskas līdzdalības iegūšanu *Banca Mediolanum*.
- 196 Turklāt, tā kā ECB lēmuma projektā un apstrīdētajā lēmumā bija skaidri un izsmeljoši izklāstīti prasītājiem pārmestie motīvi un iebildumi, kas pamato apstrīdēto lēmumu, tie varēja paust savu nostāju par šiem motīviem un iebildumiem un ECB detalizēti izvērtēja visus prasītāju izvirzītos argumentus, it īpaši apstrīdētā lēmuma pielikumā, šo iekšējo dokumentu, ar kuriem notikusi apmaiņa procedūras agrīnā stadijā, nepaziņošanu, pretēji prasītāju apgalvotajam, nevar uzskatīt par tādu, kas pilnībā liedza prasītājiem īstenot to tiesības uz aizstāvību.
- 197 Šādos apstākļos arguments, saskaņā ar kuru piekļuves šiem dokumentiem atteikums ir izraisījis prasītāju tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, ir jānoraida.
- 198 Turpinājumā prasītāji apgalvo, ka ECB atteikumā sniegt tiem piekļuvi nebija ietverts nekāds pamatojums, lai attaisnotu konfidencialitāti, un ka tādējādi tā esot kļūdaini piemērojusi Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. un 5. punktu.
- 199 Tā kā prasītāju norādītā pamatojuma neesamība attiecas uz ECB 2016. gada 13. septembra vēstuli, nevis uz apstrīdēto lēmumu, jautājumam par to, vai prasītājiem izteiktais piekļuves atteikums ir vai nav pamatots, nav nozīmes.
- 200 Šādos apstākļos ECB nevar pārmest, ka tā nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu vai ir pārkāpusi Regulas Nr. 468/2014 32. panta 1. un 5. punktu.
- 201 Visbeidzot, prasītāji apgalvo, ka piekļuve Itālijas Bankas 2016. gada 4. aprīļa vēstulei bija vēl jo vairāk pamatota, jo šī vēstule esot sniegusi ECB sagrozītu priekšstatu par *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma saturu.

- 202 Tomēr, pat pieņemot, ka Itālijas Bankas 2016. gada 4. aprīļa vēstulē bija ietverta neprecīza vai nepilnīga informācija, prasītājiem sniegtā iespēja iesniegt apsvērumus par ECB lēmuma projektu, kas balstījās uz šajā vēstulē ietverto informāciju, ļāva tiem tieši papildināt vai apstrīdēt šajā lēmuma projektā ietverto informāciju.
- 203 Ņemot vērā iepriekš minēto un tā kā prasītāji katrā ziņā tika informēti par ECB nostāju, kad 2016. gada 6. oktobrī tika paziņots lēmuma projekts, ar to argumentiem saistībā ar atteikumu sniegt piekļuvi lietas materiāliem nevar pierādīt to tiesību uz aizstāvību pārkāpumu.
- 204 Treškārt, prasītāji apgalvo, ka S. Berlusconi nevarēja iesniegt savus apsvērumus, jo lēmuma projekts viņam tika nosūtīts uz viņa privāto dzīvesvietu tikai dienā, kad beidzās termiņš apsvērumu iesniegšanai. Turklāt termiņš apsvērumu iesniegšanai esot bijis pārāk īss.
- 205 Šajā ziņā jāuzsver, ka apsvērumu iesniegšanas neiespējamība vai grūtības tos iesniegt neietekmē apstrīdētā lēmuma spēkā esamību, ja šīs procedūras iznākums būtu bijis tāds pats arī tad, ja apgalvotais pārkāpums nebūtu noticis (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 105. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 206 Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka prasītājam, kurš ir izvirzījis tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, nevar likt pierādīt, ka Savienības iestādes lēmumam varēja būt citāds saturs, bet tam ir vienīgi jāpierāda, ka šādu iespēju nevar pilnībā izslēgt (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 106. punkts).
- 207 Taču prasītāji Vispārējā tiesā nav izvirzījuši nekādus argumentus, lai pierādītu, ka nevar pilnībā izslēgt, ka procesam varētu būt bijis citāds iznākums, ja S. Berlusconi būtu varējis iesniegt apsvērumus papildus *Fininvest* apsvērumiem, un tie aprobežojās tikai ar abstraktu apgalvojumu par tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 2020. gada 18. jūnijs, Komisija/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, 112.).
- 208 Ceturtkārt, prasītāji pārmet ECB atteikumu rīkot uzklausišanu, kura to ieskatā esot bijusi nepieciešama, lai ļautu tiem pārlicināt ECB dot priekšroku atļaujai iegūt būtisku līdzdalību, paredzot nosacījumus.
- 209 Šajā ziņā saskaņā ar Regulas Nr. 468/2014 31. panta 1. punktu, ja ECB to uzskata par atbilstošu, tā var dot pusēm iespēju sniegt mutvārdu paskaidrojumus par ECB prudenciālās uzraudzības lēmumam nozīmīgiem faktiskajiem apstākļiem, iebildumiem un juridiskajiem pamatojumiem. Tādējādi ECB šajā aspektā ir plaša rīcības brīvība.
- 210 Tomēr, ņemot vērā prasītāju plašos apsvērumus, kas ir izklāstīti apstrīdētajam lēmumam pievienotajā kopsavilkuma tabulā, ir jākonstatē, ka ECB nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka nebija vajadzības rīkot uzklausišanu.
- 211 Turklāt, ņemot vērā neatbilstību labas reputācijas kritērijam, ECB nebija iespējas izsniegt iegādes atļauju ar nosacījumiem. Tāpēc prasītāju uzklausišana šajā jautājumā nebūtu bijusi lietderīga.
- 212 Tātad septītais pamats nav pamatots.

Par astoto pamatu, kurš ir balstīts uz iebildes veidā izvirzītu Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punkta prettiesiskumu

- 213 Prasītāji, izvirzot iebildi LESD 277. panta izpratnē, apgalvo, ka Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punkts ir prettiesisks, jo ar to esot pārkāptas Hartas 41. pantā garantētās tiesības uz aizstāvību un vispārējie tiesību principi, kas izriet no dalībvalstīm kopējām konstitucionālajām tradīcijām.
- 214 Tie apgalvo, ka Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punktā noteiktais trīs dienu termiņš apsvērumu iesniegšanai par lēmuma projektu nevar nodrošināt sacīkstes principa ievērošanu un tiesību tikt uzklaušītam par faktiem un iebildumiem, kas ir pamatā lēmumiem par būtiskas līdzdalības iegūšanu, efektīvu īstenošanu.
- 215 Šajā ziņā jāatgādina, ka tiesības uz aizstāvību, tostarp tiesības tikt uzklaušītam, ir vienas no pamattiesībām, kas ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa un ir nostiprinātas Hartā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 23. septembris, *Cerafogli/ECB*, T-114/13 P, EU:T:2015:678, 32. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2016. gada 5. oktobris, *ECDC/CJ*, T-395/15 P, nav publicēts, EU:T:2016:598, 53. punkts).
- 216 Tiesības tikt uzklaušītam ir aizsargātas ne tikai Hartas 47. un 48. pantā, kuri nodrošina tiesību uz aizstāvību ievērošanu, kā arī tiesības uz taisnīgu procesu visos tiesas procesos, bet arī tās 41. pantā, kurš nodrošina tiesības uz labu pārvaldību. Hartas 41. panta 2. punktā tādējādi ir paredzēts, ka tiesības uz labu pārvaldību tostarp ietver ikvienas personas tiesības tikt uzklaušītai, pirms tiek veikts kāds individuāls pasākums, kas to varētu nelabvēlīgi ietekmēt (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 5. oktobris, *ECDC/CJ*, T-395/15 P, nav publicēts, EU:T:2016:598, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 217 Šīs tiesības paredz, ka ikvienai personai, attiecībā uz kuru var tikt pieņemts nelabvēlīgs lēmums, ir jādod iespēja atbilstošā veidā darīt zināmu savu viedokli par pierādījumiem, kas pret to ir izvirzīti un ar ko šāds lēmums ir pamatots (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland u.c./Komisija*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 66. punkts, un 2016. gada 19. janvāris, *Mitsubishi Electric/Komisija*, T-409/12, EU:T:2016:17, 38. punkts). Šajā nolūkā tai ir jādod pietiekams termiņš (spriedums, 2008. gada 18. decembris, *Sopropé*, C-349/07, EU:C:2008:746, 37. punkts).
- 218 Saskaņā ar Tiesas judikatūru tādas pamattiesības kā tiesības uz aizstāvību nav absolūta priekšrocība, bet var ietvert ierobežojumus ar nosacījumu, ka tie reāli atbilst vispārējas nozīmes interesēm, uz ko ir vērsts konkrētais pasākums, ja attiecībā uz izvirzīto mērķi tie nav pārmērīga un nepieņemama iejaukšanās, kas pašā būtībā aizskar šādi garantētās tiesības (spriedumi, 2010. gada 18. marts, *Alassini u.c.*, no C-317/08 līdz C-320/08, EU:C:2010:146, 63. punkts; 2013. gada 10. septembris, G. un R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 33. punkts, kā arī 2013. gada 26. septembris, *Texdata Software*, C-418/11, EU:C:2013:588, 84. punkts).
- 219 Attiecībā uz tiesībām tikt uzklaušītam prudenciālās uzraudzības procesā Regulas Nr. 468/2014 31. pantā ir paredzēts, ka pirms ECB prudenciālās uzraudzības lēmuma pieņemšanas ECB nodrošina iespēju tā adresātam, kura tiesības šis lēmums nelabvēlīgi ietekmētu, sniegt ECB rakstiskus paskaidrojumus par ECB uzraudzības lēmumam nozīmīgiem faktiskajiem apstākļiem, iebildumiem un juridiskajiem pamatojumiem. Saskaņā ar šo pantu, ja ECB to uzskata par atbilstošu, tā var arī dot pusēm iespēju sniegt mutvārdu paskaidrojumus.

- 220 Tāpat Regulas Nr. 468/2014 31. pantā ir precizēts, ka, informējot puses par iespēju sniegt savus apsvērumus, ECB izklāsta paredzētā ECB prudenciālās uzraudzības lēmuma satura būtību, kā arī būtiskos faktiskos apstākļus, iebildumus un juridiskos pamatojumus, uz kuriem ECB ir paredzējusi balstīt savu lēmumu.
- 221 Turpinājumā – Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punktā ir paredzēts, ka termiņš rakstisku apsvērumu iesniegšanai principā ir divas nedēļas un ka, jo īpaši Regulas Nr. 1024/2013 14. un 15. pantā minētajās situācijās, šis termiņš tiek saīsināts līdz trim darba dienām. Pēc attiecīgās puses lūguma ECB vajadzības gadījumā var pagarināt šos termiņus.
- 222 Tādējādi no Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punkta trešās daļas un Regulas Nr. 1024/2013 15. panta kombinētās interpretācijas izriet, ka potenciālajam būtiskas līdzdalības ieguvējam ir iespēja iesniegt rakstiskus apsvērumus trīs dienu laikā pēc tam, kad saņemts dokuments, kurā izklāstīti fakti, iemesli un juridiskais pamats, uz kuriem ECB plāno balstīt savu lēmumu.
- 223 Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktu potenciālajiem būtiskas līdzdalības ieguvējiem ir jāpaziņo kompetentajām iestādēm par plānoto līdzdalības iegūšanu un ar to saistīto attiecīgo informāciju, lai ECB varētu pieņemt lēmumu, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja iesniegto informāciju.
- 224 No šiem noteikumiem izriet, ka tādas uzraudzības procedūras kontekstā kā šajā lietā ir pieejami dažādi līdzekļi, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas attiecīgo pušu tiesības tikt uzklautām.
- 225 Pirmkārt, iesaistītajām pusēm, iesniedzot pieteikumu par būtiskas līdzdalības atļaujas piešķiršanu, ir jāiesniedz ar to saistītā informācija un argumenti.
- 226 Tāpēc attiecīgās personas, iesniedzot pieteikumu atļaujas saņemšanai par būtiskas līdzdalības iegūšanu, jau var iesniegt visu informāciju, kas vajadzīga, lai izvērtētu to pieteikumu.
- 227 Otrkārt, informējot puses par iespēju sniegt savus rakstiskos apsvērumus, ECB izklāsta paredzētā ECB uzraudzības lēmuma satura būtību, kā arī būtiskos faktiskos apstākļus, iebildumus un juridiskos pamatojumus, uz kuriem ECB ir paredzējusi balstīt savu lēmumu. Ar šo paziņojumu attiecīgajai pusei tiek dota arī iespēja jēgpilni paust savu viedokli par informāciju, par kuru tā nebija informēta, kā arī par visiem elementiem, uz kuriem tai bija jāpamato apstrīdētais lēmums, un iesniegt argumentus. Šo iespēju ECB var izmantot arī, lai ņemtu vērā visus iebildumus, ko attiecīgās personas izteikušas administratīvās procedūras laikā, un lai sīkāk pārbaudītu visus faktiskos un juridiskos elementus, uz kuriem balstīts galīgais lēmums.
- 228 Treškārt, gadījumā, ja ECB plāno pamatot savu lēmumu ar tādiem faktiskiem vai juridiskiem apsvērumiem, par kuriem pieteikuma iesniedzējs nav zinājis, vai ar citiem pierādījumiem, ko pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis, tiesības tikt uzklautām var nodrošināt, ECB dodot iespēju sniegt mutvārdu paskaidrojumus.
- 229 Turklāt šo iespēju var izmantot arī, lai padziļināti izskatītu jautājumus vai iebildumus, ko attiecīgā persona izvirzījusi, iesniedzot pieteikumu par atļaujas piešķiršanu būtiskas līdzdalības iegūšanai, un visus elementus, kas var būt par pamatu strīdīgā lēmuma pieņemšanai.

- 230 Tādējādi, pretēji tam, ko apgalvo prasītāji, termiņš, kas noteikts apsvērumu iesniegšanai par lēmuma projektu, vērtējot to un ņemot vērā dažādo procesuālo kārtību, kas ļauj attiecīgajām pusēm paust savu viedokli par apstrīdētā lēmuma pamatā esošajiem elementiem, nevar tikt uzskatīts par tādu, kas ir pretrunā tiesībām tikt uzklausītam. Tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka attiecīgā gadījumā ECB pēc attiecīgās puses lūguma var pagarināt šo termiņu.
- 231 Tā kā pastāv vairāki procesuālie veidi, kas var ļaut attiecīgajām pusēm tikt uzklausītām, tostarp iespēja iesniegt pieprasījumu atļaut būtiskas līdzdalības iegūšanu un sniegt mutvārdu paskaidrojumus, attiecīgo pušu tiesības iesniegt apsvērumus par lēmuma projektu papildina tām pieejamās procesuālās iespējas un trīs dienu termiņš šo apsvērumu iesniegšanai, ko vajadzības gadījumā var pagarināt, ir uzskatāms par pietiekamu.
- 232 Tāpat ECB ir pienākums izmantot visus tās rīcībā esošos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka tiesības tikt uzklausītam tiek ievērotas praksē, un Vispārējai tiesai tas būs jāpārbauda katrā konkrētajā gadījumā.
- 233 Šajā sakarā katrā ziņā ir arī jāuzsver, ka tiesību tikt uzklausītam ierobežojums, kas izriet no Regulas Nr. 468/2014 31. pantā paredzētā apsvērumu iesniegšanas termiņa īsuma, atbilst vispārējo interešu mērķiem, nepārsniedz to, kas ir nepieciešams šo mērķu sasniegšanai, un, ņemot vērā izvirzīto mērķi un citus pieejamos procesuālos pasākumus, nav nesamērīga un nepieļaujama iejaukšanās, kas pārkāpj šīs tiesības šī sprieduma 218. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 234 Procedūras ierobežotais termiņš ir nepieciešams, lai neaizkavētu lēmuma pieņemšanu par ierosināto būtiskas līdzdalības iegūšanu kredītiestādē, kam var būt ievērojamas finansiālas sekas.
- 235 Turklāt Direktīvas 2013/36 22. panta 2. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka izvērtējuma procedūra jāpabeidz 60 darba dienu laikā. Šī tiesību norma bija ietverta jau Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2007/44/EK (2007. gada 5. septembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 92/49/EEK un Direktīvas 2002/83/EK, 2004/39/EK, 2005/68/EK un 2006/48/EK attiecībā uz procedūras noteikumiem un vērtēšanas kritērijiem, kas piemērojami, veicot piesardzīgu novērtējumu par līdzdalības iegūšanu un palielināšanu finanšu nozarē (OV 2007, L 247, 1. lpp.), kuras 7. apsvērumā novērtēšanas periods, kas nedrīkst pārsniegt 60 dienas, bija pamatots ar to, ka šai novērtēšanas procedūrai ir jābūt skaidrai un paredzamai.
- 236 Līdz ar to iebildums par Regulas Nr. 468/2014 31. panta prettiesiskumu ir jānoraida, pamatojoties uz to, ka ar šo pantu, lasot to kopā ar pārējām tiesību normām, kas regulē kvalificētas līdzdalības piešķiršanas procedūru un ļauj ieinteresētajām personām atbilstoši darīt zināmu to viedokli, netiek pārkāptas attiecīgo personu tiesības tikt uzklausītām, un tāpēc arī astotais pamats ir jānoraida.

Par devīto pamatu, kurš balstīts uz Itālijas Bankas pieņemto sagatavojošo aktu prettiesiskumu

- 237 Devītais pamats, kas izvirzīts tiesvedībā, ir sadalīts sešās daļās, no kurām pirmā ir balstīta uz to, ka Itālijas Banka ir pārkāpusi *res judicata* principu, kas saistīts ar *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta spriedumu, otrā – uz to, ka Itālijas Banka nav īstenojusi vai ir pārsniegusi savas pilnvaras, trešā – uz tiesiskās palāvivības aizsardzības, tiesiskās drošības un labas pārvaldības principu pārkāpumu, ceturtnā – uz tiesību uz aizstāvību, sacikstes principa un tiesību uz taisnīgu

- lietas izskatīšanu pārkāpumu, piektā – uz tiesiskās drošības principa pārkāpumu un npublicētu vai netulkotu aktu neizpildāmību attiecībā pret privātpersonām un sestā – uz samērīguma, tiesiskuma un saprātīguma principu pārkāpumu.
- 238 Prasītāji apgalvo, ka Itālijas Bankas pieņemtajos sagatavojošajos aktos ir pieļauti pārkāpumi, kas var izraisīt apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu.
- 239 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.
- 240 Ar šo pamatu prasītāji apgalvo, ka Itālijas Bankas pieņemtajos sagatavojošajos aktos, it īpaši lēmumā sākt procedūru un ECB iesniegtajam lēmuma priekšlikumā, ir pieļautas kļūdas, kas var izraisīt apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu.
- 241 Šis pamats tika izvirzīts pēc 2018. gada 19. decembra sprieduma lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023).
- 242 2018. gada 19. decembra spriedumā lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) Tiesa nosprieda, pirmkārt, ka LESD 263. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj, ka valsts tiesas īsteno tiesiskuma kontroli attiecībā uz procesa uzsākšanas aktiem, lēmumu sagatavojošiem aktiem vai nesaistošu lēmuma priekšlikumu, kurus valsts kompetentās iestādes pieņēmušas procesā, kas paredzēts Direktīvas 2013/36 22. un 23. pantā, Regulas 1024/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā un 15. pantā, kā arī Regulas 468/2014 85.–87. pantā (skat. minētā sprieduma rezolutīvo daļu).
- 243 2018. gada 19. decembra spriedumā lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) Tiesa nosprieda, otrkārt, ka tādā gadījumā, ja Savienības tiesībās nav paredzēts izveidot divu kompetenču – valsts un Savienības kompetenču – sadali, kurām ir atšķirīgi mērķi, bet, gluži pretēji, ir nostiprinātas ekskluzīvas lēmumpieņemšanas pilnvaras Savienības iestādei, Savienības tiesai saskaņā ar tās ekskluzīvo kompetenci īstenot Savienības aktu tiesiskuma kontroli, pamatojoties uz LESD 263. pantu, ir jālemj par attiecīgās Savienības iestādes pieņemtā galīgā lēmuma tiesiskumu un, lai nodrošinātu efektīvu attiecīgo personu tiesību aizsardzību tiesā, ir jāizvērtē iespējamie pārkāpumi saistībā ar valsts iestāžu izdotajiem sagatavojošajiem aktiem vai priekšlikumiem, kuri varētu ietekmēt šī galīgā lēmuma tiesiskumu (skat. 44. punktu un minētā sprieduma rezolutīvo daļu).
- 244 Tā kā šis pamats tika izvirzīts pēc prasības pieteikuma iesniegšanas, ir jānoskaidro, vai, kā to apgalvo ECB un Komisija, šis jaunais pamats ir jāuzskata par nepieņemamu.
- 245 Lai pamatotu šī pamata pieņemamību, prasītāji apgalvo, ka tam ir cieša saikne ar prasības pieteikumā izvirzītajiem pamatiem un argumentiem un ka 2018. gada 19. decembra spriedums lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) ir tiesību apstāklis, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā.
- 246 Pirmkārt, ir jānorāda, ka prasības pieteikumā prasītāji nav izvirzījuši nevienu pamatu vai argumentu par Itālijas Bankas pieņemto sagatavojošo aktu prettiesiskumu.
- 247 Turklāt, tā kā prasības pieteikumā norādīto pamatu mērķis bija pierādīt apstrīdētā lēmuma prettiesiskumu, šis jaunais pamats, kas attiecas uz Itālijas Bankas sagatavojošajiem aktiem, nevar tikt uzskatīts par pietiekami cieši saistītu ar šiem pamatiem, jo pēdējie attiecas tikai uz Savienības tiesību aktu un tādējādi tiem ir cits priekšmets.

- 248 Tāpat ar to, ka prasības pieteikumam ir pievienoti dokumenti, kas attiecas uz valsts tiesvedību par Itālijas Bankas pieņemtajiem sagatavojošajiem aktiem, nav pietiekami, lai uzskatītu, ka šis pamats, kuram ir tāds pats mērķis kā valsts tiesvedībai, ir ticis izvirzīts jau prasības pieteikuma stadijā.
- 249 Proti, Vispārējai tiesai nav pienākuma pielikumos meklēt un identificēt pamatus un argumentus, ko tā varētu uzskatīt par tādiem, kuri veido prasības pamatojumu, jo pielikumi ir izmantojami vienīgi pierādīšanas un tehniskos nolūkos (spriedumi, 1997. gada 7. novembris, *Cipeke*/Komisija, T-84/96, EU:T:1997:174, 34. punkts, un 2002. gada 21. marts, *Joynson*/Komisija, T-231/99, EU:T:2002:84, 154. punkts).
- 250 Otrkārt, prasītāji apgalvo, ka 2018. gada 19. decembra spriedums lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) ir jāuzskata par tiesību apstākli, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā un kam līdz ar to būtu jāpamato jaunu pamatu izvirzīšana atbilstoši Reglamenta 84. panta 1. punktam.
- 251 Šajā ziņā no judikatūras izriet, ka spriedums, kurā ir tikai apstiprināta tiesiskā situācija, kas prasītājam bija zināma prasības celšanas brīdī, nevar tikt uzskatīts par apstākli, kurš ļauj izvirzīt jaunu pamatu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2014. gada 14. oktobris, *Buono* u.c./Komisija, C-12/13 P un C-13/13 P, EU:C:2014:2284, 58. un 60. punkts, un 2018. gada 20. septembris, *Spānija*/Komisija, C-114/17 P, EU:C:2018:753, 39. punkts).
- 252 Taču atbilstoši iedibinātai judikatūrai, spriedumam, kas taisīts, pamatojoties uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir nevis galīgs spēks, bet tikai deklaratīvs spēks, kā dēļ tā sekas parasti stājas spēkā dienā, kad ir stājusies spēkā arī interpretētā tiesību norma (skat. spriedumu, 2011. gada 8. septembris, *Q-Beef* un *Bosschaert*, C-89/10 un C-96/10, EU:C:2011:555, 48. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 253 Šajā ziņā var uzsvērt, ka Tiesa nav nolēmusi ierobežot laikā 2018. gada 19. decembra sprieduma lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) iedarbību, tādējādi šī iedibinātā judikatūra ir pilnībā piemērojama.
- 254 No tā izriet, ka sekas, kas izriet no Tiesas 2018. gada 19. decembra spriedumā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) sniegtās LESD 263. panta interpretācijas, iestājas no šī panta spēkā stāšanās dienas.
- 255 Šajā pašā ziņā Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, ka uz iztiesāšanas laikā taisītu spriedumu nevar atsaukties kā uz jaunu elementu, jo ar šo spriedumu principā tiek sniegta tikai Savienības tiesību *ex tunc* interpretācija (šajā nozīmē un pēc analogijas skat. spriedumu, 1997. gada 27. februāris, *FFSA* u.c./Komisija, T-106/95, EU:T:1997:23, 57. punkts).
- 256 Tādējādi jāuzskata, ka Tiesas sniegtā interpretācija prasītājiem bija zināma to prasības celšanas brīdī saskaņā ar principu, ka likuma nezināšana neatbrīvo no atbildības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1989. gada 12. jūlijs, *Binder*, 161/88, EU:C:1989:312, 19. punkts, un 2009. gada 22. jūnijs, *Nijs*/Revīzijas palāta, T-371/08 P, EU:T:2009:215, 28. punkts).
- 257 Šādos apstākļos 2018. gada 19. decembra spriedumu lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) nevar uzskatīt par tiesību apstākli, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā Reglamenta 84. panta 1. punkta izpratnē.
- 258 Līdz ar to devītais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par desmito pamatu, kurš balstīts uz iebildes veidā LESD 277. pantā izpratnē izvirzīto Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkta un 15. panta pretiesiskumu

- 259 Ar desmito pamatu, kas izvirzīts tiesvedības gaitā, prasītāji atsaucas uz iebildes veidā izvirzīto Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkta un 15. panta pretiesiskumu, jo šajos pantos ietvertā atsauce uz valsts tiesībām un Savienības tiesas ekskluzīvā kompetence pārbaudīt valsts sagatavojošo aktu tiesiskumu, kas izriet no 2018. gada 19. decembra sprieduma lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023), izraisot tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu.
- 260 Prasītāju ieskatā būtībā esot pārkāptas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, jo šī sistēma liedzot *in concreto* pārbaudīt Itālijas konstitucionālajās tiesībās paredzēto valsts sagatavojošo aktu, attiecībā uz kuriem Savienības tiesai neesot kompetences, atbilstību konstitūcijai. Tādējādi šiem aktiem neesot nekādas atbilstības konstitūcijai pārbaudes, jo Savienības tiesa nevarot pārbaudīt to atbilstību Itālijas konstitūcijai un šajā nolūkā tā nevarot vērsties *Corte costituzionale* (Konstitucionālā tiesa, Itālija).
- 261 ECB, kuru atbalsta Komisija, šai argumentācijai nepiekrīt.
- 262 Tā kā šis pamats tika izvirzīts pēc prasības pieteikuma iesniegšanas, ir jānoskaidro, vai, kā to apgalvo ECB un Komisija, šis jaunais pamats ir jāuzskata par nepieņemamu.
- 263 Attiecībā, pirmkārt, uz to, vai pastāv pietiekami cieša saikne starp šo pamatu un prasības pieteikumā izvirzītajiem pamatiem vai argumentiem, ir jākonstatē, ka prasības pieteikumā nav ietverts neviens pamats vai arguments, kas būtu saistīts ar Regulas Nr. 1024/2013 4. panta 3. punkta un 15. panta pretiesiskumu.
- 264 Tā kā tikai astotais pamats bija pamats par pretiesiskumu un tas bija vērsti uz Regulas Nr. 468/2014 31. panta 3. punktu, šis jaunais pamats, kas ir vērsti uz citiem pantiem, nav uzskatāms par pietiekami cieši saistītu ar prasības pieteikumā izvirzītajiem pamatiem.
- 265 Otrkārt, šī sprieduma 251.–257. punktā minēto iemeslu dēļ 2018. gada 19. decembra spriedums lietā *Berlusconi* un *Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) nav uzskatāms par tiesību apstākli, kas ir kļuvis zināms iztiesāšanas laikā Reglamenta 84. panta izpratnē.
- 266 Līdz ar to desmitais pamats ir jānoraida kā nepieņemams.

Par prasītāju un ECB jaunajiem piedāvātajiem pierādījumiem

- 267 Vispirms jāatgādina, ka Reglamenta 85. panta 3. punktā ir paredzēts, ka “puses izņēmuma kārtā var sniegt papildu pierādījumus vai izteikt pierādījumu piedāvājumus pirms tiesvedības mutvārdu daļas pabeigšanas vai pirms Vispārējās tiesas lēmuma izlemt lietu bez tiesvedības mutvārdu daļas ar nosacījumu, ka kavēšanās šo ziņu iesniegšanā ir attaisnota”.
- 268 Pirmkārt, prasītāji 2021. gada 17. jūlijā lūdza Vispārējo tiesu pievienot lietas materiāliem S. Berlusconi 2013. gada 28. decembra pieteikumu Eiropas Cilvēktiesību tiesā (turpmāk tekstā – “ECT”), kas reģistrēts ar numuru 8683/14, ECT 2021. gada 3. maija vēstuli, ar kuru Itālijas valdība tika informēta par šo pieteikumu, kā arī ECT 2021. gada 17. maija faktu un jautājumu izklāstā saistībā ar šo lietu.

- 269 Tie šo pierādījumu iesniegšanu būtībā pamatoja ar saikni starp apstrīdēto lēmumu, kas tostarp ir balstīts uz S. Berlusconi notiesāšanu par krāpšanu nodokļu jomā, un šo prasību ECT, kuras mērķis ir apstrīdēt procedūru, kā dēļ tika pasludināts šis notiesājošais spriedums.
- 270 Tiesas sēdes laikā ECB un Komisija neiebilda pret šo materiālu iekļaušanu lietā.
- 271 Šajā ziņā, no vienas puses, ir jāatgādina, ka S. Berlusconi 2013. gada 28. decembra pieteikums ECT, kas reģistrēts ar numuru 8683/14, tika iesniegts pirms šīs prasības celšanas un ka prasītāji nav norādījuši nevienu apstākli, kas varētu pamatot šī dokumenta novēloto iesniegšanu.
- 272 Tādēļ šis dokuments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 273 No otras puses, ECT 2021. gada 3. maija vēstule, ar kuru Itālijas valdībai tika paziņots par attiecīgo pieteikumu, kā arī ECT 2021. gada 17. maija aktu un jautājumu izklāsts saistībā ar šo lietu bija sagatavoti pēc tiesvedības rakstveida posma beigām, tāpēc to novēloto iesniegšanu var uzskatīt par pamatotu.
- 274 Tādēļ šie materiāli ir atzīstami par pieņemamiem.
- 275 Tomēr, kā redzams no šī sprieduma 138.–142. punkta, prasītāji prasības pieteikumā nav izvirzījuši nevienu pamatu, lai apstrīdētu ECB veikto attiecīgā notiesājošā sprieduma novērtējumu.
- 276 No tā izriet, ka šiem apstākļiem nav nozīmes saistībā ar šo prasību.
- 277 Otrkārt, prasītāji 2021. gada 17. jūlijā lūdza Vispārējo tiesu pievienot lietas materiāliem *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2021. gada 9. marta spriedumu Nr. 10355/2021, ar kuru tika noraidīta viņu apelācijas sūdzība par *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2019. gada 3. maija spriedumu, ar ko šī tiesa atzina par nepieņemamām prasības par *Consiglio di Stato* (Valsts padome) 2016. gada 3. marta sprieduma Nr. 882 izpildi, pamatojoties uz 2018. gada 19. decembra spriedumu lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023).
- 278 Tiesas sēdē ECB un Komisija neiebilda pret 2018. gada 19. decembra sprieduma lietā *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) pievienošanu lietai.
- 279 Tā kā šis spriedums ir taisīts pēc tiesvedības rakstveida daļas noslēguma, ir jāatzīst, ka tā novēlotā iesniegšana no prasītāju puses ir attaisnojama un tādējādi šis dokuments ir pieņemams.
- 280 Tomēr prasītāji nav snieguši nekādus paskaidrojumus vai argumentus, kas pierādītu saikni starp 2018. gada 19. decembra spriedumu *Berlusconi un Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023) un šajā prasībā izvirzītajiem pamatiem. Turklāt minētais spriedums arī nepamato nevienu no prasītāju izvirzītajiem argumentiem vai pamatiem.
- 281 Līdz ar to tam šīs prasības kontekstā nav nozīmes.
- 282 Treškārt, prasītāji 2021. gada 6. augustā lūdza Vispārējo tiesu pievienot lietas materiāliem S. Berlusconi 2014. gada 13. marta pieteikumu ECT, kas reģistrēts ar numuru 23554/14, ECT 2021. gada 3. maija vēstuli, ar kuru prasības pieteikums tika paziņots Itālijas valdībai, 2021. gada 6. aprīļa ECT aktu un jautājumu izklāstu saistībā ar šo lietu, un Itālijas valdības 2021. gada 26. jūlija iebildumu rakstu šajā lietā.

- 283 Tie pamatoja šo pierādījumu iesniegšanu ar ciešo saikni starp šo prasību un šo lietu ECT, kas attiecas uz civiltiesisku strīdu, kurā prasītāji būtībā esot tikuši nepamatoti atzīti par civiltiesiski atbildīgiem par korupcijas faktiem, lai gan S. Berlusconi par šiem faktiem krimināllietā tika attaisnots.
- 284 Tiesas sēdē ECB un Komisija neiebilda pret šo materiālu iekļaušanu lietā.
- 285 Šajā ziņā, no vienas puses, ir jānorāda, ka S. Berlusconi 2014. gada 13. marta pieteikums ECT, kas reģistrēts ar numuru 23554/14, tika iesniegts pirms prasības celšanas šajā lietā un prasītāji nav norādījuši nevienu elementu, kas attaisnotu šī dokumenta novēloto iesniegšanu.
- 286 Tādēļ šis dokuments ir jānoraida kā nepieņemams.
- 287 No otras puses, ECT 2021. gada 3. maija vēstule, ar kuru Itālijas valdībai tika paziņots par pieteikumu, ECT 2021. gada 6. aprīļa faktu un jautājumu izklāsts saistībā ar šo lietu un Itālijas valdības 2021. gada 26. jūlijā iesniegtais iebildumu raksts tika sagatavoti pēc tiesvedības rakstveida daļas noslēguma, tāpēc to novēlota iesniegšana ir pamatota.
- 288 Tādēļ šie materiāli ir atzīstami par pieņemamiem.
- 289 Tomēr prasītāji prasības pieteikumā nav izvirzījuši nevienu pamatu, lai apstrīdētu ECB veikto šī civiltiesiskā strīda vērtējumu.
- 290 No tā izriet, ka šiem apstākļiem nav nozīmes saistībā ar šo prasību.
- 291 Ceturtkārt, ECB 2021. gada 10. septembrī lūdza Vispārējo tiesu pievienot lietas materiāliem *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2021. gada 30. jūlija spriedumu Nr. 21970/21, jo šis spriedums būtībā apstiprinot tās interpretāciju par apvienošanās sekām atbilstoši Itālijas tiesībām.
- 292 Tiesas sēdē prasītāji neiebilda pret *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2021. gada 30. jūlija sprieduma Nr. 21970/21 pievienošanu lietas materiāliem.
- 293 Šajā gadījumā, tā kā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2021. gada 30. jūlija spriedums Nr. 21970/21 ir pasludināts pēc tiesvedības rakstveida daļas noslēguma, tā novēlota iesniegšana no ECB puses ir uzskatāma par attaisnotu un tādējādi šis jaunais piedāvātais pierādījums ir pieņemams.
- 294 Tomēr, kā izriet no šī sprieduma 87.–89. punkta, Direktīvas 2013/36 22. un 23. panta piemērošanas nolūkā attiecīgās apvienošanās sekas ir jāinterpretē saskaņā ar Savienības tiesībām.
- 295 No tā izriet, ka *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2021. gada 30. jūlija spriedumam Nr. 21970/21 nav nozīmes saistībā ar šo prasību.
- 296 Tādējādi prasība ir pilnībā noraidāma.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

- 297 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājiem spriedums ir nelabvēlīgs, tiem jāpiespriež atlīdzināt ECB tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.
- 298 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas ir iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Tādēļ Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospiež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Finanziaria d'investimento Fininvest SpA (Fininvest)* un *Silvio Berlusconi* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Centrālās bankas (ECB) tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Papasavvas

Buttigieg

Schalin

Costeira

Kornezov

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2022. gada 11. maijā.

[Paraksti]